

javna agencija RS za energijo

**LETNO
POROČILO
AGENCIJE ZA
ENERGIJO RS
ZA LETO 2003**

**LETNO
POROČILO
AGENCIJE ZA
ENERGIJO RS
ZA LETO 2003**

Maribor, februar 2004

Svet Javne agencije Republike Slovenije za energijo je letno poročilo Agencije za energijo RS sprejel na svoji drugi dopisni seji 13. oktobra 2004. Vlada Republike Slovenije je k poročilu dala soglasje na 95. redni seji 21. oktobra 2004.

Vsebina

Uvod.....	8
POSLOVNO POROČILO.....	10
1 Splošni del.....	10
1.1 Organiziranost Agencije za energijo RS	10
1.2 Program dela.....	12
	12
	12
	12
	13
	13
	13
	13
	13
1.3 Vloga Agencije za energijo v RS in zunaj nje.....	14
1.4 Finančno poslovanje	15
1.5 Nadzorne dejavnosti	15
1.6 Informacijski sistem.....	15
1.7 Razvojni program agencije.....	16
1.8 Odnosi z javnostmi.....	17
	17
	17
	17
	17
2 Posebni del	18
2.1 Zakonske in druge pravne podlage	18
	18
	19
	19
	19
	20
	20
	20
	21
	21
2.2 Cilji agencije.....	22
	22
	22

2.3 Dosežki agencije.....	23
23	2.3.1 Električna energija
23	2.3.1.1 Izvajanje regulativnega okvira v prvem letu
23	2.3.1.1.1 Analiza gospodarskih načrtov podjetij in primerjava z regulativnim okvirom
24	2.3.1.1.2 Analize poslovanja reguliranih podjetij v obdobju januar–junij 2003 in januar–september 2003
24	2.3.1.1.3 Analiza izvajanja investicij v obdobju januar–september 2003
24	2.3.1.1.4 Mesečno spremljanje količinske in vrednostne realizacije CUO
24	2.3.1.1.5 Poročila o realizaciji prihodkov iz CUO
25	2.3.1.1.6 Določitev povprečnih stroškov priključevanja
25	2.3.1.1.7 Analiza prihodkov povprečnih stroškov priključevanja na omrežje
25	2.3.1.2 Medletna uskladitev cen v regulativnem obdobju
25	2.3.1.2.1 Analiza stroškov delovanja in vzdrževanja reguliranih dejavnosti distribucijskih podjetij v letu 2002
25	2.3.1.2.2 Izhodišča za pogodbe o dostopu do prenosnega omrežja za leto 2004 in korekcijski faktorji za leto 2004
26	2.3.1.2.3 Cena sistemskih storitev
26	2.3.1.2.4 Prednostno dispečiranje kvalificiranih proizvajalcev
27	2.3.1.2.5 Evidentiranje pogodb na organiziranem trgu z električno energijo
27	2.3.1.2.6 Statistično spremljanje cen za uporabo omrežij
27	2.3.1.3 Priprave na novo regulativno obdobje
27	2.3.1.4 Kakovost električne energije
28	2.3.1.5 Čezmejno trgovanje v letu 2003
29	2.3.1.6 Certifikati RECS in potrdila o izvoru električne energije iz obnovljivih virov
29	2.3.1.7 Dostop do omrežij
30	2.3.2 Zemeljski plin
30	2.3.2.1 Dejavnosti agencije na področju trga z zemeljskim plinom
30	2.3.2.2 Priprave na prvo regulativno obdobje
30	2.3.3 Druge naloge
30	2.3.3.1 Poročanja evropskim institucijam
30	2.3.3.2 Smernice za razmejevanje dejavnosti
31	2.3.4 Nadzor trga z energijo
31	2.3.4.1 Nadzor trga z električno energijo
31	2.3.4.2 Nadzor trga z zemeljskim plinom
32	2.3.4.3 Mnenja in odgovori na posamezna vprašanja, ki so povezana s pristojnostmi agencije
33	2.3.5 Reševanje sporov
33	2.3.5.1 Reševanje sporov v skladu z določili EZ
34	2.3.5.2 Alternativno reševanje sporov
35	2.3.6 Licenciranje
36	2.3.7 Področje zakonodaje
36	2.3.7.1 Sodelovanje pri pripravi sprememb EZ
36	2.3.7.2 Akti, ki jih je izdala agencija
36	2.3.7.2.1 Pravilnik o spremembi pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov
37	2.3.7.2.2 Sklep o določitvi povprečnih stroškov priključevanja za nove uporabnike omrežja in za povečanje priključnih moči obstoječih uporabnikov
37	2.3.7.2.3 Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov
37	2.3.7.3 Akti, h katerim je agencija izdala soglasje
38	2.3.8 Mednarodni projekti in sodelovanje
38	2.3.8.1 Projekt Phare: Liberalizacija in reguliranje energetskega področja
38	2.3.8.2 Projekt Phare: Liberalizacija trga z zemeljskim plinom
39	2.3.8.3 Novi projekt Phare: Regulativni okvir v procesu odpiranja notranjega trga z energijo v Sloveniji

	39	2.3.8.4 Forum regulatorjev za zemeljski plin v Madridu	39
	39	2.3.8.5 Forum regulatorjev za trg z električno energijo - Firenški forum	40
	40	2.3.8.6 Udeležbe na CEER, ERRA, SEEERF in ERGEG	40
	40	2.3.9 Splošno področje	
2.4 Doseganje zastavljenih ciljev	41			
	41	2.4.1 Opisni in fizični kazalci	
	42-43	2.4.1.1 Finančni kazalci	
	44	2.4.1.1.1 Prihodki	
	44	2.4.1.1.2 Odhodki	
	45	2.4.2 Posledice izvajanja programa dela	
	45	2.4.3 Ocena uspeha v primerjavi s predhodnim letom	
	45	2.4.3.1 Izvajanje regulativnega okvira	
	46	2.4.3.2 Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov	
	46	2.4.3.3 Licenciranje	
	46	2.4.3.4 Spori in preventivno delovanje agencije	
	47	2.4.4 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti	
	47	2.4.5 Notranji finančni nadzor	
	48	2.4.6 Nedoseženi cilji	
	48	2.4.6.1 Reguliranje cen	
	48	2.4.6.2 Projektne naloge	
	48	2.4.6.3 Informacijska tehnologija	
	49	2.4.7 Preseganje načrtovanih nalog	
	49	2.4.7.1 Aktivnosti zaradi nepotrjenih korekcijskih faktorjev	
	49	2.4.7.2 Projekt nakupa poslovnih prostorov	
	49	2.4.7.3 Program dela in finančni načrt za leti 2004 in 2005	
	49	2.4.7.4 Certifikati RECS	
2.5 Učinki dela agencije na druga področja	50			
	50	2.5.1 Učinki na gospodarstvo	
	50	2.5.2 Učinki na varovanje okolja	
	50	2.5.3 Učinki na regionalni razvoj	
	50	2.5.4 Učinki delovanja agencije na varstvo odjemalcev in potrošnikov	
2.6 Drugo	51			
	51	2.6.1 Kadri	
	51	2.6.1.1 Analiza kadrovanja	
	52	2.6.1.2 Kadrovska struktura	
	52	2.6.1.3 Strokovno izobraževanje zaposlenih	
	53	2.6.2 Naložbe	
RAČUNOVODSKO POROČILO	54			
3 Bilanca stanja	54			
4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	55			
Seznam tabel	56			
Seznam slik	57			

Uvod

Leto 2003 je bilo tretje leto delovanja Agencije za energijo Republike Slovenije (v nadaljevanju agencija). Obseg dela se je postopoma povečeval in razvijal skladno z zakonskimi nalogami in procesi uvajanja trga z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji. Delovanje agencije je temeljilo na načrtu dela za leti 2003 in 2004 oziroma potrjenem načrtu dela in finančnem načrtu za leto 2003.

Poročilo zajema načrtovane dejavnosti za leto 2003 iz programa dela Agencije za energijo za leti 2003 in 2004 ter finančnega načrta Agencije za energijo za leti 2003 in 2004, ki ju je Vlada RS za leto 2003 potrdila z izdajo soglasja 12. decembra 2002 s sklepoma št. 408-26/2001-5 in št. 408-26/2001-6 ter pri tem upoštevala zahteve Zakona o javnih financah in Zakona o računovodstvu ter na njuni podlagi izdane podzakonske predpise.

Za proces uvajanja in razvoja energetskega trga v Sloveniji je bilo leto 2003 pomemben mejnik. Trg z električno energijo se je v tem letu odprl tudi za mednarodno trgovanje, trg z zemeljskim plinom pa se je začel odpirati za upravičene odjemalce.

Energetski zakon (v nadaljevanju EZ) je bil septembra 1999 sprejet s ciljem, da v Sloveniji uvedemo energetske trg in energetske sektor uredimo sodobno, z upoštevanjem novih razvojnih smeri. Agencija je v skladu z EZ neodvisna organizacija, ki opravlja z zakonom določene naloge in za izvajanje teh nalog potrebne dejavnosti v zvezi z nadzorom nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom. Agencija opravlja naloge z namenom, da zagotovi pregledno in nepristransko delovanje trga v interesu vseh udeležencev.

V procesu deregulacije in liberalizacije energetskih trgov postavlja država cilje energetske politike in sprejema ustrezne odločitve, hkrati pa se umika iz dosedanje vloge usmerjevalca energetskega sektorja v vlogo lastnika podjetij. Potrebni nadzor, ki izhaja iz delne (naravno) monopolne narave sektorja oziroma predvsem monopolne narave električnih in plinovodnih omrežij, izvaja agencija, ki z ustrezno regulativno strategijo skrbi za uresničevanje ekonomskih ciljev energetske politike tega dela sektorja.

Pristojnosti agencije so:

- določanje cene za uporabo elektroenergetskih omrežij s splošnim aktom,
- odločanje v sporih,
- izdajanje licenc za izvajanje energetske dejavnosti.

Poleg naštetih nalog agencija še:

- sodeluje s pristojnimi organi in inšpekcijami,
- izdaja letna poročila in informacije za javnost,
- opravlja druge naloge, povezane z nadzorom nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom.

Agencija izvaja tudi druge dejavnosti, če so povezane z opravljanjem z zakonom določenih nalog s področja nadzora energetskega trga. Ugotavlja tudi nepravilnosti pri delovanju trga z električno energijo in plinom, ki zavirajo razvoj konkurence, in druge pojave zlorabe monopolnega položaja.

Agencija sodeluje v dvostranskih odnosih in mednarodnih organizacijah s področja nadzora nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom.

Vizija agencije je sodelovati pri postavljanju ciljev energetske politike Slovenije ter vzpostaviti takšno strategijo in regulativni okvir, ki bosta spodbujala energetska podjetja in upoštevala interese potrošnikov, hkrati pa omogočala doseganje zastavljenih energetske ciljev, ki jih opredeljujeta oziroma sprejemata država Slovenija in Evropska unija.

Z učinkovitim delovanjem, uresničevanjem ciljev in v poročilu opisanih nalog je agencija delovala kot sokoordinatorica energetskega sektorja, zastopala skupni interes ter usklajevala in upoštevala tako cilje države kakor energetske podjetij in odjemalcev.

Vodila agencije pri udejanjanju njenih nalog so: strokovnost, dosledno upoštevanje pravnih norm in spoštovanje enakovrednosti vseh udeležencev na energetskem trgu. Pozornost agencije je namenjena tudi varovanju okolja, zato podpira prizadevanja za trajnostno rabo energetske virov. Agencija skrbi za preglednost in javnost svojega delovanja in tudi za preglednost delovanja energetskega trga.

1 Splošni del

1.1 Organiziranost Agencije za energijo RS

V letu 2003 je vodil agencijo direktor dr. Jože Koprivnikar, njegov pomočnik je bil mag. Marko Senčar. Generalna sekretarka agencije je bila Mojca Černelč, univ. dipl. prav., ki je opravljala naloge vodje pravne službe in službe skupnih dejavnosti.

Agencija ima štiri službe: tehnično, ekonomsko, pravno in službo skupnih dejavnosti, ki so bile formalno vzpostavljene aprila 2003 z imenovanjem vodij in natančnejšo opredelitvijo nalog in odgovornosti služb.

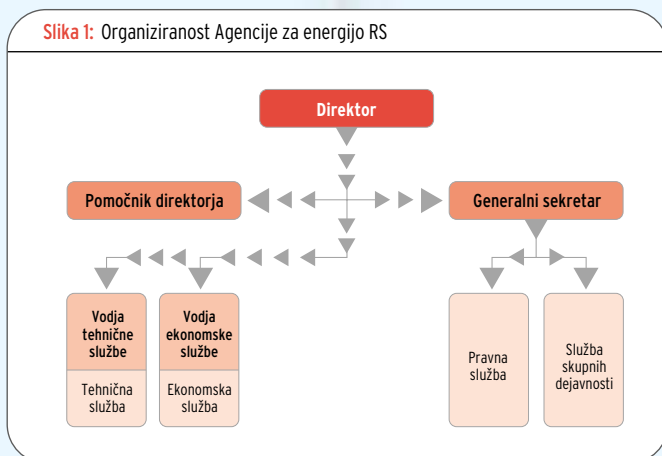
Agencije je organizirana mrežno in multidisciplinarno. V vsakem izdelku agencije je praviloma zajet prispevek sodelavcev vsaj dveh, pogosto pa celo vseh štirih služb. Zato je delo v agenciji izrazito timsko. Posamezne naloge zahtevajo skupno delo strokovnjakov različnih strok. Zato se je v letu 2003 tudi izoblikoval t. i. vodstveni tim, ki se je redno sestajal in v katerem so poleg direktorja in pomočnika direktorja vodje vseh služb agencije.

Sedanja organiziranost omogoča predvideno širitev delovnih področij agencije in z njimi povezano nadaljnje zaposlovanje. Po sprejemu sprememb in dopolnitev EZ bo mogoče še natančneje izpopolniti opis posameznih delovnih nalog.

Tehnična služba pripravlja podlage za odločanje agencije o tehničnih vidikih reguliranja na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom. Z ekonomsko službo agencije sodeluje pri določanju cen za uporabo elektroenergetskih omrežij, pri presoji upravičenosti stroškov ter pri pripravi primerjalnih analiz in mehanizma reguliranja cen s parametri kakovosti dobave. Vrednoti upravičenost in obseg sistemskih storitev, spremlja porabo električne energije in zemeljskega plina ter razvoj omrežij oziroma predložene razvojne načrte omrežij. Sodeluje tudi pri izdajanju licenc. Tehnična služba pripravlja mnenja o tehničnih vidikih delovanja trgov z električno energijo in zemeljskim plinom. Sodeluje z inšpekcijskimi službami in drugimi državnimi organi ter nevladnimi organizacijami. Spremlja delovanje regulatornih organov v drugih državah in z njimi tudi sodeluje.

Ekonomska služba pomaga vodstvu agencije pri ekonomskih vidikih reguliranja. Pripravlja analize poslovanja izvajalcev reguliranih energetskih dejavnosti in ekonomske analize v zvezi s spori, ki nastajajo zaradi zavrnitve dostopa do omrežja ali obračunane cene za uporabo elektroenergetskih in plinovodnih omrežij. Določa upravičene stroške izvajalcev reguliranih energetskih dejavnosti in pripravlja predloge cen za uporabo omrežij. Ekonomska služba spremlja in analizira trga električne energije in zemeljskega plina v Sloveniji, spremlja pa tudi dogajanje na skupnem energetskem trgu Evropske unije. Sproti se seznanja z delovanjem regulativnih organov v drugih državah in z njimi tudi sodeluje.

Slika 1: Organiziranost Agencije za energijo RS

Pravna služba pomaga vodstvu agencije pri pravnih vidikih reguliranja ter notranje organizacije in poslovanja agencije. Njene naloge so vodenje in nadzor upravnih postopkov v zvezi s spori, ki izhajajo iz zavrnitve dostopa do omrežij ali obračunane cene za uporabo energetskega omrežja. Izdaja odločbe, pripravlja pravne preglede, pravne analize in mnenja. Pripravlja predloge ukrepov v zvezi z določanjem cen, kriteriji za upravičenost stroškov in poslovanjem podjetij. Analizira vsa pravna vprašanja, povezana z delovanjem agencije in izvajanjem njenih pristojnosti. Preučuje pravne vidike izdajanja licenc za opravljanje energetske dejavnosti in vodi upravne postopke v zvezi z licenciranjem. Odgovorna je za delovnopravno področje in pravni nadzor nad izvajanjem javnih naročil. Sodeluje z inšpekcijskimi službami in drugimi državnimi organi ter nevladnimi organizacijami. Sproti spremlja tudi pravne vidike delovanja regulativnih organov v drugih državah.

Služba skupnih dejavnosti pomaga vodstvu agencije na področju splošnih zadev, skrbi za odnose z javnostmi in izvaja računovodsko-finančne storitve za potrebe delovanja agencije. Njena naloga je tudi nadzor nad namensko porabo proračunskih in drugih sredstev. Služba skupnih dejavnosti sodeluje pri nalogah, ki jih opravljajo druge službe agencije, skrbi za izvedbo vseh administrativno-tehničnih postopkov, ki vključujejo naloge vložnišča, sprejemne in informacijske pisarne, kjer se evidentirajo in klasificirajo vse zadeve in dokumenti, ter sprotno urejanje dokumentarnega in arhivskega gradiva. V tej službi vodijo evidence in dokumentacije izvedenih postopkov na področju licenciranja in reševanja sporov, za katere je pristojna agencija, sodeluje pa tudi pri pripravi dokumentacije in izvajanju postopkov javnih naročil. V okviru skupnih služb deluje interna knjižnica, ki je vključena v sistem Cobbis. Oddelek za informatiko je odgovoren za informacijsko tehnologijo oziroma informacijsko podporo vsem področjem delovanja agencije. Skrbi za oblikovanje in vzdrževanje informacijskega sistema ter podatkovnih baz in tudi za načrtovanje, nabavo in vzdrževanje strojne, programske in telekomunikacijske opreme ter lokalnega omrežja.

1.2 Program dela

V nadaljevanju je kot izhodišče poročila naveden povzetek Programa dela za leti 2003 in 2004, za katerega je za leto 2003 Vlada RS izdala soglasje.

1.2.1 Področje električne energije

Agencija je v letu 2002 vzpostavila in objavila način izvajanja ekonomskega reguliranja cen za uporabo elektroenergetskih omrežij, v letih 2003 in 2004 pa bo predvsem spremljala in analizirala poslovanje izvajalcev reguliranih dejavnosti. Prav tako bo poglobljala primerjalne analize in analize makroekonomskih učinkov spremembe cen.

Agencija bo vsako leto objavila postavke cen za uporabo elektroenergetskih omrežij za naslednje leto in Vladi RS predlagala obvezujoča izhodišča za upravljavce prenosnega in distribucijskih omrežij za pogodbe o dostopu do prenosnega omrežja.

Agencija namerava izdati smernice za računovodsko razmejevanje dejavnosti gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS).

Agencija bo prav tako stalno preučevala ustreznost veljavne metode za določanje cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in jo bo po potrebi tudi dopolnila, pri čemer bo upoštevala tudi ugotovitve in priporočila mednarodnega foruma regulatorjev za področje električne energije (t. i. Firenški forum).

V letu 2003 bo nadgrajevala računalniška orodja, ki jih je razvila za izdelavo primerjalnih analiz. Zasnovana in izdelana bodo tudi nova programska orodja. Spremljala bo tudi cene sistemskih storitev in možnosti, kako jih zagotavljati. Poleg tega, da bo opravljala lastno strokovno delo, bo naročala tudi strokovne analize, svetovalne storitve in študije, ki bodo omogočale vključitev mednarodno priznanih strokovnjakov, izdelave mednarodnih primerjav, verifikacijo modelov ali njihovih delov.

V letu 2003 bo agencija določila začetno stanje za reguliranje cen s kakovostjo napajanja in preučila, katere primerjalne podatke bo spremljala in katere objavljala ter katere bo treba na novo meriti in spremljati. Nujno je tudi sodelovanje agencije pri pripravi podzakonskih aktov in standardov, ki se posredno ali neposredno nanašajo na kakovost napajanja.

1.2.2 Področje zemeljskega plina

Agencija bo spremljala dogajanja na mednarodnem trgu z zemeljskim plinom in uvajanje novih pravil EU na področju zemeljskega plina ter se pripravljala na spremembe ureditve. Agencija bo tvorno sodelovala pri pripravi in dopolnjevanju manjkajočih podzakonskih aktov ali njihovih delov, ki so potrebni za delovanje sektorja zemeljskega plina.

Agencija bo v interesu udeležencev na trgu spremljala in analizirala tudi dogajanje na trgu z zemeljskim plinom z vidika preglednosti in nepristranskosti. Ob odkritju morebitnih nepravilnosti bo ukrepala v okviru svojih pristojnosti in upoštevanju načel dobre prakse.

1.2.3 Reševanje sporov

Naloge, ki jih bo agencija izvajala na tem področju, bodo močno vplivale na izvajanje energetske dejavnosti in na pravilno delovanje energetskega trga. Agencija bo v letih 2003 in 2004 poleg vodenja upravnega postopka in odločanja v njem o vsakem posameznem sporu natančno analizirala te spore s tehničnega, ekonomskega in pravnega vidika, ugotavljala vzroke zanje, iskala rešitve za njihovo preprečevanje in možnosti za odpravo morebitnih pravnih praznin. Predloge rešitev bo posredovala resornemu ministrstvu oziroma zakonodajalcu. Reševanje sporov je glede načina odločanja, dinamike in obsega sporov najtežje predvidljiva naloga agencije.

Kljub lastnemu delu, znanju in izpopolnjevanju bo občasno treba pridobiti izvedenska mnenja oziroma zagotavljati svetovanje zunanjih strokovnjakov s področja prava, ekonomije in tehnike ter priprave oziroma dopolnitve računalniških orodij.

1.2.4 Licenciranje

Naloge na področju licenciranja so predvsem: vodenje upravnih postopkov v zvezi z izdajanjem licenc in odločanje v teh postopkih, vodenje registra izdanih in odvzetih licenc, preverjanje izpolnjevanja pogojev za pridobitev licenc imetnikov že izdanih licenc, spremljanje in analiziranje dejavnosti in vloge licenciranja v drugih državah ter morebitno predlaganje sprememb ureditve in druge, s tem povezane dejavnosti.

1.2.5 Nadzor trga

Naloge nadzora so odkrivanje morebitnih nekorektnosti, ki jih lahko povzroči udeleženec na trgu, ali pomanjkljivosti v predpisih, ki bi vodile v anomalije in izkrivljanja, vse do zlorab položaja na trgu z električno energijo ali zemeljskim plinom.

Z vidika nadzora je pomembno tudi področje delovanja omrežij po standardih kakovosti, zato bo agencija nadaljevala priprave in identifikacijo začetnega stanja glede kakovosti električne energije, prav tako bo izvajala projekte za nadzor parametrov kakovosti na trgu z električno energijo. Pripravila bo tudi program spremljanja in nadzora parametrov kakovosti storitev s področja električne energije in pripravila ustrezne predloge ukrepov in morebitnih predpisov na tem področju.

Na trgu z zemeljskim plinom bo nadzor usmerjen zlasti v preglednost pravil, ki se bo znatno izboljšala šele v letu 2004. Za nadzor plinskega trga bo agencija potrebovala tudi analizo morebitnih omejitev in ovir za delovanje trga, ki jih predstavljajo zmogljivosti sedanjih plinovodov, način njihovega obratovanja in morebitni drugi dejavniki.

1.2.6 Mednarodno sodelovanje in projekti

Agencija za energijo bo v letih 2003 in 2004 še naprej sodelovala z evropskimi regulativnimi institucijami, še posebno z regulatorji sosednjih držav (Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške).

Agencija bo sodelovala na forumu regulatorjev EU za področje električne energije v Firencah in na forumu regulatorjev EU za področje zemeljskega plina v Madridu, po potrebi bo sodelovala s svetom evropskih regulatorjev CEER, krovno organizacijo regulatorjev EU.

V sklopu strokovne podpore ter izpopolnitve znanj in prenosa izkušenj iz tujine bo agencija izvajala oziroma pripravljala mednarodne projekte:

- **program Phare 2000, projekt Liberalizacija in reguliranje energetskega trga;**
- **program Phare 2002, projekt Liberalizacija trga z zemeljskim plinom – dostop do prenosnega plinovodnega omrežja;**
- **program Phare 2002, projekt Regulativni okvir v procesu odpiranja notranjega trga z energijo v Sloveniji.**

1.2.7 Druge dejavnosti

Agencija bo zelo dejavna na pravnem, splošnem in organizacijskem področju, zaposlila bo nove kadre ter zagotovila izobraževanje in dodatno usposabljanje zaposlenih. Izboljšala bo varnost informacijskega sistema in dostopa do podatkov ter posodobila sistem nadzora vstopa v poslovne prostore in obogatila knjižnico. O svojem delu in stanju na trgu bo obveščala javnost, organizirala bo seminar z mednarodno udeležbo in zagotovila udeležbo svojih strokovnjakov kot predavateljev na strokovnih konferencah in posvetovanjih v domovini in tujini.

Agencija bo naročala tudi projektne naloge, največ s področja določanja cen za uporabo omrežij, reševanja sporov, nadzora nad delovanjem trga.

V Finančnem načrtu za leti 2004 in 2005 se večina navedenih dejavnosti nadaljuje in pogloblja, dodajajo pa se tudi nove v skladu z zahtevami, ki jih agenciji postavljajo okolje in pričakovane spremembe zakonodaje ter pravnega reda Evropske unije.

1.3 Vloga Agencije za energijo v RS in zunaj nje

Agencija opravlja vlogo sektorskega (tehničnega) regulatorja na področjih trga z zemeljskim plinom in električno energijo ter ima pravni status neodvisne osebe javnega prava. V Sloveniji je več sorodnih agencij, ki opravljajo pretežno regulativne in nadzorne naloge na področjih telekomunikacij, radiofuzije, pošte, železniškega prometa, trga z vrednostnimi papirji itd. Po naravi dela in usmeritvah je Agencija za energijo RS še najbolj podobna Agenciji za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto RS in Javni agenciji za železniški promet RS; obe namreč, tako kot Agencija za energijo RS, regulirata gospodarske javne službe oziroma cene in dostop. Te tri agencije v letu 2004 oziroma po vstopu v Evropsko unijo čakajo poglobitve nalog in pristojnosti. Najpomembnejši izziv Agencije za energijo RS je uravnovežiti naravni monopol, ki ga imajo regulirana podjetja, in interes države z interesi drugih udeležencev na trgu.

EZ določa, da Agencija za energijo RS nadzoruje delovanje trga z električno energijo in zemeljskim plinom ter da opravlja vse svoje naloge z namenom zagotoviti pregledno in nepristransko delovanje obeh trgov v interesu vseh udeležencev. Pri tem izzivu je pomembna dejanska stopnja neodvisnosti regulatorja in morebitni monopoli na trgu z zemeljskim plinom in električno energijo, ki jih agencija ne regulira.

Vloga regulatorjev v državah EU je podobna. Skrbijo zlasti za uravnoveženost interesov in nepristranskost na trgu, so poroki za stabilnost cen za uporabo infrastrukture in pogojev za njeno uporabo ter dostopnost. Tako izpolnjujejo tudi pogoje za dotok naložbenega kapitala, potrebnega za rast in razvoj omrežne infrastrukture ter kakovost energije in storitev.

Primerjavo evropskih regulatorjev prikazuje naslednja tabela:

Država	ex-ante/ ex-post	Pogoji za dostop do omrežij – elektrika/plin	Reševanje sporov – elektrika/plin	Število zaposlenih	Letni prihodek 2002 (v mio €)	Povečanje prihodka glede na leto 2001 (v mio €)
Avstrija	Ex-ante	R/R	R/R	45	9	+2.0
Belgija	Ex-ante	R/R	R/R	68	15	+5.5
Danska	Ex-post	R/R	R/R	30	3	+0.5
Finska	Ex-post	R/R	R/R	15	1	-
Francija	Ex-ante	M/n. a.	R/n.a.	80	9	-
Nemčija	n.a.	N/N	C/C	n. a.	n. a.	-
Grčija	Ex-ante	M/n. a.	R/n. a.	43	4	+0.5
Irska	Ex-ante	R/R	R/R	31	6	+1.0
Italija	Ex-ante	R/R	R/R	86	18	-
Luksemburg	Ex-ante	M in R	R/R	2	n. a.	-
Nizozemska	Ex-ante	R/H	C/C	55	6	+2.0
Portugalska	Ex-ante	R/n. a.	R/n.a.	52	7	+2.5
Španija	Ex-ante	M/M	R/R	153	19	+2.2
Švedska	Ex-post	R/R	R/R	33	3	-
Združeno kraljestvo	Ex-ante	R/R	R/R	330	58	-45.0

Tabela 1: Pristojnosti in finančna sredstva regulatorjev v letu 2002

Pomen okrajšav: R – odgovoren regulator, M – odgovorno ministrstvo, C – urad za varstvo konkurence, N – ni regulirano, H – hibridno, n.a. – ni regulatorja

Vir: Competences and Resources of Regulators, Second benchmarking report on the implementation of the internal electricity and gas market, Brussels, 01/10/2002, SEC (2002) 1038.

V Sloveniji je način reguliranja za električno energijo vnaprejšnji (ex-ante) in za zemeljski plin za nazaj (ex-post). To je posledica zakonske ureditve (EZ), ki določa, da agencija regulira (vnaprej določa) cene za uporabo elektroenergetskih omrežij, o cenah za uporabo plinovodnih omrežij pa se dogovorijo uporabniki omrežij z operaterjem. Agencija le rešuje morebitne spore, ki nastajajo zaradi te cene, kar je oblika reguliranja za nazaj.

Pogoje za dostop do omrežja načeloma določa EZ, v vprašanja, ki se nanašajo na kriterije za dostop do omrežij in upravičenost zavrnitev dostopa, je vključena tudi agencija. Tako kot pri drugih regulatorjih je pristojnost agencije reševanje sporov v zvezi z zavrnitvami dostopa.

Konec leta 2002 je bilo zaposlenih 21 ljudi, konec leta 2003 pa 24; prihodki v letu 2002 so bili 1,625 milijona evrov in so celo nekoliko zaostali glede na leto 2001, ko so znašali 1,647 milijona evrov.

Agencija se po svoji vlogi lahko primerja s podobnimi regulativnimi agencijami oziroma regulatorji v državah EU. Pristojnost in odgovornost v veliki meri določata tudi obseg nalog regulatorja, nanj pa precej manj vplivata, na primer, velikost države in število prebivalcev.

Agencija je še posebno konec leta 2003 opazila težnjo države, da bi vplivala na delo neodvisnega regulatorja. Tako je na primer Vlada RS izdala uredbo, s katero je posegla v pristojnosti agencije pri določanju cen omrežnine.

1.4 Finančno poslovanje

Finančno poslovanje agencije se je v letu 2003 nanašalo predvsem na:

- prevzem in poravnavo finančnih obveznosti za namene, določene v potrjenem finančnem načrtu, v skladu s predvideno dinamiko,
- načrtovanje denarnih tokov in smotno upravljanje kratkoročno razpoložljivih presežkov denarnih sredstev ter iskanje varnih in čim donosnejših finančnih naložb,
- tekoče spremljanje realizacije finančnega načrta za leto 2003,
- medletno analiziranje in oceno prihodnjih denarnih tokov v tekočem poslovnem letu kot podlago za pripravo finančnega načrta in
- pripravo finančnega načrta za leti 2004 in 2005.

1.5 Nadzorne dejavnosti

V skladu z zakonodajo (do uveljavitve spremenjenega EZ) agencija nima sveta agencije, ki bi nadziral njeno delovanje v javnem interesu, sprejemal program dela, finančni načrt in letno poročilo ter dajal usmeritve za delo. Edini organ agencije je direktor, ki organizira ter vodi njeno delo in poslovanje, jo zastopa in predstavlja ter je odgovoren za zakonitost njenega dela.

1.6 Informacijski sistem

Informacijska tehnologija se razvija skladno s potrebami delovnih procesov, ki so računalniško podprti. Lokalno računalniško omrežje sestavljajo aplikacijski (omrežni) in spletni strežnik, delovne postaje in sistemski tiskalniki, ki so na voljo za tiskanje prek omrežja. Delovanje informacijskega sistema poteka po omrežnem strežniku z enoto za arhiviranje podatkov (varnostne kopije) in spletnem strežniku, postavljen je požarni zid z demilitarizirano cono, vzpostavljena je protivirusna zaščita. Omrežje je povezano s Fast-Ethernet ožičenjem in pripadajočo komunikacijsko opremo.

V letu 2003 smo skrbeli za sprotno vzdrževanje, izvedene so bile potrebne posodobitve in nabave strojne in programske opreme na delovnih postajah in na strežnikih. Dopolnjena je bila računalniška podpora in s tem tudi programska oprema za poslovni del informacijskega sistema. Izdelana je bila računalniška podpora postopkov za vodenje evidence nalog, dokumentov in projektov. Začeli smo tudi projekt opredelitve vsebinsko-strokovnih zasnov in informacijskih zahtev, ki je podlaga za projekt gradnje podatkovnega skladišča, ki se nadaljuje v letu 2004. Spletne strani so bile vsebinsko dopolnjevale. Izvedene so bile analize in vsebinska priprava na projekt prenove spletnih strani, ki bo končan v prvi polovici leta 2004.

Informacijska tehnologija se je razvila v skladu s potrebami in ciljem, da zagotovimo primerno podporo delovnim procesom, predvsem z vidika učinkovitosti, zmogljivosti, razpoložljivosti in zaupnosti. Stopnja razvoja informacijskega sistema omogoča vse potrebne razširitve z načrtovanimi programskimi moduli, podatkovnimi bazami in strojno opremo.

1.7 Razvojni program agencije

Agencija v letih 2004 in 2005 nadaljuje dobro zastavljene dejavnosti, predvsem tiste, ki jih nalagajo EZ in pričakovane spremembe tega zakona zaradi usmeritev Nacionalnega energetskega programa (v nadaljevanju: NEP) in zaradi razvoja trga ter dinamičnega dogajanja na trgu z energijo v EU. Posledica tega dogajanja so nove direktive EU o pravilih za delovanje trga z električno energijo in zemeljskim plinom, sprejete leta 2003. V pripravi so tudi akti, s katerimi bo EU vplivala na energetske politike držav članic, npr. na zagotavljanje zanesljivosti oskrbe in dobav, na spodbujanje uporabe električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije (OVE), in na učinkovito rabo energije, kar pomeni tudi vpliv na proizvodnjo in soproizvodnjo električne energije in toplote.

Agencija vidi svoj razvoj za prihodnje tri- do petletno obdobje v skladu s pravnim redom EU in tudi NEP zlasti v krepitvi svojih prizadevanj za uravnoteženo in nepristransko delovanje trga z energijo ter doseganju glavnih ciljev na področju oskrbe z električno energijo in zemeljskim plinom. Še zlasti pomembni so stabilni in predvidljivi pogoji in cene javnih storitev, vezanih na uporabo energetskih omrežij. Postopoma se bo ta vloga dopolnila tudi z delom na področju porekla energije in zanesljivosti oskrbe z energijo.

Agencija je svoje delo že v prejšnjih letih, še zlasti pa v letu 2003, zastavila tako, da bo navedeno nadgradnjo svojega delovanja dosegla predvsem:

- s poglobitvijo najpomembnejših nalog na področju določanja cen za uporabo elektroenergetskih omrežij;
- z razširitvijo spremljanja in analiziranja poslovanja reguliranih podjetij, predvsem z namenom, da ustvari potrebne ekonomske spodbude za učinkovito delovanje in kakovost izvajanja javnih služb;
- s pripravo, vpeljavo in uveljavitvijo podobnega načina reguliranja cen za uporabo omrežij tudi na področju zemeljskega plina, kar direktiva izrecno zahteva;
- z razširitvijo dejavnosti, kakor zahtevata direktivi, to so zlasti priključevanje na omrežja, delovanje trga in konkurence, preglednost in nadzor nad ločitvijo dejavnosti, poročanje institucijam EU, podpora odjemalcem v smislu varstva potrošnika, ne nazadnje pa tudi nekatere dejavnosti na področju načrtovanja, zanesljivosti oskrbe in porekla energije;
- z razširitvijo nalog, ki jih nalaga NEP, na področje tarif za tarife odjemalce električne energije, cen in tarif za uporabo zemeljskega plina na distribucijskih omrežjih in oskrbo s toploto.

S svojim delovanjem želi agencija zagotoviti predvsem:

- dolgoročno zanesljivost oskrbe z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji,
- izvajanje kakovostnih javnih storitev,
- jasno zastavljena in vnaprej znana pravila,
- povečevanje prihodka reguliranih podjetij skladno z obsegom naložb,
- povečevanje učinkovitosti reguliranih podjetij,
- raven cen, ki omogoča pokrivanje predvsem stroškov učinkovitega delovanja in predpisano kakovost storitev, pri tem pa je sprejemljiva tudi za potrošnika in v skladu z državno energetske politiko,
- nadaljevanje in nadgradnjo reguliranja trga z energijo po vzoru evropskih držav in
- prispevek k oblikovanju notranjega trga z energijo v EU.

Agencija je z dosedanjim delom na področju reguliranja pridobila znanja in lastne izkušnje, stalno spremlja delo evropskih regulatorjev in pridobiva znanje ter izkušnje strokovnjakov, zlasti na tehničnem, ekonomskem in pravnem področju. Del strokovnih storitev agencija naroča na trgu.

V prejšnjih letih je agencija sodelovala pri številnih mednarodnih projektih – in bo tudi v prihodnje. Največji del tega sodelovanja je namenjen prenosu znanja in izkušenj v Slovenijo ter podpori agencije pri izvajanju njenih nalog. Večina dela je potekala in poteka v obliki projektov Phare.

Zelo pomembna razvojna dejavnika sta tudi stalno poglobljanje in širitev lastnega znanja in izkušenj ter poznavanje in sooblikovanje lastne in evropske regulatorske prakse s sodelovanjem v delovnih telesih in ustreznih forumih, še zlasti na ravni EU.

1.8 Odnosi z javnostmi

Agencija je svoje komunikacijske dejavnosti usmerjala predvsem k strokovni in splošni javnosti ter medijem. Pri tem so jo vodili predvsem cilji, izhajajoči iz zakonskih nalog in poslanstva energetskega regulatorja, ki ga ni mogoče uspešno izpolnjevati brez zagotavljanja preglednosti in javnosti delovanja.

1.8.1 Strokovna javnost

Na področju komuniciranja s strokovno javnostjo je bil najodmevnejši dogodek dvodnevna mednarodna konferenca o trgu z električno energijo; to je bil hkrati tudi najzahtevnejši in najobsežnejši tovrstni dogodek, ki ga je doslej organizirala. Konferenca je bila 11. in 12. septembra v Kongresnem centru hotela Habakuk v Mariboru. Približno 150 udeležencev je poslušalo referate več kot dvajsetih predavateljev, med katerimi so bili: predstavniki Evropske komisije, evropskih strokovnih združenj, tujih regulatorjev, Ministrstva za okolje, prostor in energijo (v nadaljevanju: MOPE), predstavniki udeležencev slovenskega elektroenergetskega trga in agencije.

Agencija je v letu 2003 pripravila na sedežu agencije več strokovnih srečanj s področja svojega delovanja, na katera je vabila predvsem predstavnike podjetij prenosa in distribucije električne energije. Med pomembnejšimi je bilo posvetovanje o novih računovodskih standardih, katerega namen je bila seznanitev z vsemi novostmi in posebnostmi energetskega sektorja pri sestavi zaključnih računov za leto 2002.

Predvsem strokovni javnosti pa je namenjeno tudi poročilo o delu agencije in stanju na področju energetike, ki ga je agencija izdala že drugič. V poročilu za leto 2002 je dopolnila vsebinske sklope, predvsem z vidika primerjav z razmerami v Evropski uniji, večjo pozornost pa je namenjala tudi analizi rezultatov poslovanja reguliranih podjetij prenosa in distribucije električne energije, ki so pod neposrednim nadzorom agencije. Poročilo je dokument, ki omogoča celovit vpogled v stanje na področju energetike ter odpiranja trga z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji, hkrati pa tudi natančno prikazuje delovanje energetskega regulatorja.

Izjemno pomembni so bili tudi številni referati, predstavitve in predavanja, ki so jih imeli sodelavci agencije na strokovnih srečanjih po Sloveniji in tujini.

1.8.2 Splošna javnost

Za obveščanje splošne javnosti je agencija uporabljala predvsem svoje spletne strani in sporočila, ki jih je posredovala prek medijev javnega obveščanja. Spletna stran agencije je izredno obiskana, bila je tudi sproti dopolnjevana. Zaradi želje po njeni posodobitvi, vsebinski in oblikovni, so bila konec leta 2003 pripravljena tudi izhodišča za njeno prenovo, pri čemer je glavno vodilo usposobitev tega orodja za izvajanje dolžnosti agencije, ki izhajajo iz zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Analiza je pokazala, da so spletne strani tudi izjemno pomembno orodje obveščanja zainteresirane strokovne javnosti v Sloveniji in tujini.

1.8.3 Mediji

Agencija je v letu 2003 sicer organizirala le eno novinarsko konferenco in pripravila pet sporočil za medije, vendar pa je s sprotim odgovarjanjem na novinarska vprašanja v celoti izpolnila pričakovanja medijev in s tem javnosti glede informacij o delovanju regulatorja. Pripravili smo tudi številne prispevke za strokovne publikacije.

1.8.4 Celostna podoba agencije

Agencija je načrtno skrbela za dosledno uporabo celostne grafične podobe, ki je bila pripravljena ob ustanovitvi, in v letu 2003 pripravila tudi ustrezen priročnik. Vsa gradiva, publikacije in druga vizualna pojavnost agencije so bili usklajeni z zahtevami priročnika.

2 Posebni del

2.1 Zakonske in druge pravne podlage

Agencija je bila ustanovljena in deluje na podlagi Energetskega zakona in njegovih podzakonskih aktov. Pri tem pa je dolžna upoštevati tudi drugo relevantno slovensko zakonodajo in zakonodajo EU.

2.1.1 Energetski zakon

Energetski zakon (EZ) je bil sprejet leta 1999, objavljen je bil v Uradnem listu RS, št. 79-3757/1999, veljati pa je začel 15. oktobra 1999. EZ je bil spremenjen z naslednjimi akti:

- **Popravek energetskega zakona (EZ), Uradni list RS, št. 8-1/2000,**
- **Zakon o javnih agencijah, Uradni list RS, št. 52-2527/2002,**
- **Zakon o graditvi objektov, Uradni list RS, št. 110-5387/2002,**
- **Odločba ustavnega sodišča o razveljavitvi prve, druge, tretje, pete in delno četrte alineje 46. člena Energetskega zakona, Uradni list RS, št. 50-2445/2003.**

2.1.2 Podzakonski akti

V nadaljevanju so navedeni podzakonski akti, ki so bili sprejeti na podlagi EZ in so veljali v letu 2003 ali so bili v tem letu objavljeni.

2.1.2.1 PODZAKONSKI AKTI O DELOVANJU AGENCIJE

1. Sklep o ustanovitvi Agencije za energijo, Uradni list RS, št. 54-2520/2000,
2. Statut Agencije za energijo, Uradni list RS, št. 102-4282/2000,
3. Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti, Uradni list RS, št. 21-1258/2001, 31-1900/2001.

2.1.2.2 PODZAKONSKI AKTI S PODROČJA ZEMELJSKEGA PLINA

1. Pravilnik o plinskih napravah, Uradni list RS, št. 105/2000, 28/2002, 60/2003
2. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe prenos zemeljskega plina in gospodarske javne službe upravljanje prenosnega omrežja, Uradni list RS, št. 8/2001, 11/2001
3. Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov, Uradni list RS, št. 60/2001, 54/2002
4. Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z največjim delovnim tlakom do vključno 16 barov, Uradni list RS, št. 26/2002, 54/2002
5. Tarifni sistem za dobavo zemeljskega plina tarifnim odjemalcem na prenosnem omrežju, Uradni list RS, št. 96/2002
6. Uredba o določitvi splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz prenosnega omrežja, Uradni list RS, št. 10/2003
7. Pravilnik o sistemskih obratovalnih navodilih za prenos zemeljskega plina in upravljanje prenosnega plinovodnega omrežja, Uradni list RS, št. 65/2003
8. Okvirne cene in drugi komercialni pogoji za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja, Uradni list RS, št. 131/2003.

2.1.2.3 PODZAKONSKI AKTI S PODROČJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe prenos električne energije in gospodarske javne službe upravljanje prenosnega omrežja, Uradni list RS, št. 54/2000, 79/2000, 124/2000, 29/2001, 99/2001, 70/2003
2. Uredba o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb s področja distribucije električne energije, Uradni list RS, št. 54/2000, 31/2001, 99/2001, 96/2003
3. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe organiziranje trga z električno energijo, Uradni list RS, št. 54/2000, 70/2003
4. Sklep o določitvi upravljalca prenosnega omrežja električne energije v Republiki Sloveniji, Uradni list RS, št. 54/2000
5. Uredba o pogojih za pridobitev statusa kvalificiranega proizvajalca električne energije, Uradni list RS, št. 29/2001, 99/2001
6. Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, Uradni list RS, št. 30/2001, 103/2001, 48/2002, 109/2002, 11/2003, veljaven do 31. 12. 2003
7. Pravila za delovanje trga z električno energijo, Uradni list RS, št. 30/2001, 118/2003
8. Navodilo o sistemskem obratovanju distribucijskega omrežja za električno energijo, Uradni list RS, št. 15/2002, veljavno do 25. 12. 2003
9. Uredba o pravilih za določitev cen in za odkup električne energije od kvalificiranih proizvajalcev električne energije, Uradni list RS, št. 25/2002
10. Navodilo o sistemskem obratovanju prenosnega elektroenergetskega omrežja, Uradni list RS, št. 46/2002
11. Uredba o določitvi najvišjih tarifnih postavk za prodajo električne energije za tarifne odjemalce, Uradni list RS, št. 67/2002, veljavna do 30. 4. 2003
12. Pravilnik o načinu in pogojih dodeljevanja ter kriterijih za dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti, Uradni list RS, št. 103/2002, 103/2003
13. Uredba o splošnih pogojih za dobavo in odjem električne energije, Uradni list RS, št. 117/2002, 21/2003
14. Sklep o določitvi povprečnih stroškov priključevanja za nove uporabnike omrežja in za povečanje priključnih moči obstoječih uporabnikov, Uradni list RS, št. 11/2003
15. Pravilnik o dodeljevanju nezagotovljenih čezmejnih prenosnih zmogljivosti, Uradni list RS, št. 15/2003, veljaven do 31. 12. 2003
16. Uredba o določitvi najvišjih tarifnih postavk za prodajo električne energije za tarifne odjemalce, Uradni list RS, št. 39/2003, veljavna do 31. 1. 2004
17. Uredba o energetski infrastrukturi, Uradni list RS, št. 62/2003, 88/2003
18. Odlok o programu reševanja naseljenih investicij v podjetjih proizvodnje električne energije v Republiki Sloveniji, Uradni list RS, št. 81/2003
19. Pravilnik o sistemskem obratovanju distribucijskega omrežja za električno energijo, Uradni list RS, št. 123/2003
20. Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, Uradni list RS, št. 134/2003

2.1.2.4 DRUGI PODZAKONSKI AKTI

1. Pravilnik o dodeljevanju sredstev za spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in kogeneracije, Uradni list RS, št. 74/2001, veljaven do 26. 5. 2003
2. Pravilnik o dodeljevanju sredstev za spodbujanje učinkovite rabe energije in izrabe obnovljivih virov energije, Uradni list RS, št. 49/2003
3. Pravilnik o vrstah podatkov, ki so jih izvajalci energetskih dejavnosti dolžni sporočati ministrstvu, pristojnemu za energijo, Uradni list RS, št. 82/2003
4. Pravilnik o pogojih za izdajo energetskega dovoljenja, Uradni list RS, št. 123/2003

2.1.2.5 PODZAKONSKI AKTI, KI JIM JE EZ PODALJŠAL VELJAVNOST

Na podlagi Zakona o energetskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 33-/1981), ki ga je EZ razveljavil, so bili izdani naslednji predpisi, katerim je EZ podaljšal veljavnost:

1. Merila in kriteriji o povračilih za nove priključitve in za povečanje obstoječih priključnih moči uporabnikov na nizki napetosti 0,4 kV in napetosti 1-35 kV, Uradni list SRS, št. 2/1982, 1/1983, 1/1984, 27/1985, 1/1986, 50/1986, 45/1987, 3/1988 *
2. Pravilnik o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah ter obveznem usposabljanju in načinu preizkusa znanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskih naprav, Uradni list SRS, št. 30/1983, 31/1984, 1/1987, 31/2000
3. Pravilnik o racionalni rabi energije pri gretju in prezračevanju objektov ter pripravi tople vode, Uradni list SRS, št. 31/1984, 35/1984, Uradni list RS št. 42/2002, RS 42/2002
4. Splošni pogoji za dobavo in odjem električne energije, Uradni list SRS, št. 27/1985, 5/1988, 23/1988, 15/1989, Uradni list RS - stari št. 26/1990 *

5. Pogoji za izdajanje elektroenergetskih soglasij za priključitev na elektroenergetski sistem, Uradni list SRS, št. 29/1986, 15/1989 *
6. Merila in kriteriji za povračila za priključitev na transportno plinovodno omrežje SR Slovenije in za povečan odjem zemeljskega plina s tega omrežja, Uradni list SRS, št. 1/1987
7. Kriteriji o združevanju sredstev uporabnikov električne energije na 110 kV za povečanje priključne moči, Uradni list SRS, št. 15/1987, 3/1988, 45/1987 *
8. Merila in kriteriji za prednostno oskrbo z mazutom v SR Sloveniji, Uradni list SRS, št. 45/1987
9. Uredba o omejevanju obtežb in porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu, Uradni list RS, št. 42/1995, 64/1995
10. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe oskrbe z zemeljskim plinom iz transportnega omrežja, Uradni list RS, št. 77/1996
11. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe prenos zemeljskega plina in gospodarske javne službe upravljanje prenosnega omrežja, Uradni list RS, št. 8/2001
12. Tarifni sistem za prodajo električne energije iz elektroenergetskega sistema Slovenije, Uradni list RS, št. 84/1998

2.1.2.6 PODZAKONSKI AKTI, IZDANI NA PODLAGI ZAKONA O KONTROLI CEN

Na podlagi Zakona o kontroli cen (Uradni list RS, št. 63/1999) so v letu 2003 veljali ali bili objavljeni naslednji predpisi, ki vplivajo na funkcioniranje plinskega in elektroenergetskega trga:

1. Uredba o določitvi trdne (fiksne) cene omrežnine za distribucijsko in prenosno omrežje, Uradni list RS, št. 135/2003;
2. Uredba o oblikovanju povprečne prodajne cene zemeljskega plina za dobavo tarifnim odjemalcem na prenosnem omrežju, Uradni list RS, št. 109/2002, veljavna do 31. 12. 2003;
3. Uredba o oblikovanju povprečne prodajne cene zemeljskega plina za dobavo tarifnim odjemalcem na prenosnem omrežju, Uradni list RS, št. 124/2003.

2.1.3 Zakonodaja EU

Agencija se je v letu 2003 pripravljala na spremembe, ki jih bo na področju njenega delovanja po 1. maju 2004 zahtevala zakonodaja EU. V letu 2003 sta bili sprejeti novi direktivi s področja električne energije (2003/54/EC) in zemeljskega plina (2003/55/EC). Področje čezmejnega trgovanja z električno energijo ureja uredba EU, št. 1228/2003, ki je bila prav tako sprejeta v letu 2003 in se bo v EU začela uporabljati 1. julija 2004.

Agencija je spremljala tudi zakonodajo EU na področjih, ki so povezana z njenim delovanjem:

- **direktiva, ki se nanaša na področje obnovljivih virov,**
- **smernice s področja zaščite okolja,**
- **direktiva s področja emisij.**

Relevantni za delovanje agencije so še drugi pravni akti EU s področja obnovljivih virov in porekla električne energije, oskrbe z energijo in emisij.

2.2 Cilji agencije

Dolgoročni cilji agencije izhajajo iz večletnega programa dela in vloge agencije.

2.2.1 Dolgoročni cilji agencije

Za udejanjanje svoje vizije v korist vseh udeležencev si je agencija zastavila pomembne naloge:

- soustvarjanje pogojev za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji;
- vzpostavitev in ohranjanje operativno in stroškovno ekonomsko nadzorovanega okolja;
- podpiranje učinkovite ravni delovanja in investiranja v reguliranih dejavnostih;
- spodbujanje učinkovite rabe infrastrukture;
- vnašanje regulativne odgovornosti prek preglednosti in javnega razkrivanja regulativnega procesa in podlag za regulativne odločitve;
- učinkovito izvajanje ekonomskega nadzora z iskanjem sprejemljivega ravnotežja med interesi reguliranih dejavnosti, uporabnikov njihovih storitev in javnosti;
- enakovredno obravnavanje vseh udeležencev na trgu:
 - ne glede na položaj posameznega udeleženca na trgu, njegovo velikost in morebitni tržni delež na ravni Slovenije in EU;
 - z vidika nepristranskosti in primernosti mehanizmov ter pravil, ki veljajo za delovanje trga na ravni Slovenije in EU;
- priprava in uveljavitev splošnih in morebitnih posamičnih aktov agencije z namenom, da jasno in pregledno določi pravila in odločitve, ki so v njeni pristojnosti;
- z nadzorom delovanja trga ter odkrivanjem, preprečevanjem in opozarjanjem na morebitne zlorabe in nekretnosti v okviru svojih pristojnosti omogočiti pregledno in nepristransko delovanje trga;
- ustvariti dobro prakso ali dobre poslovne navade na področju trga z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji, kar vključuje lastno regulativno prakso;
- poleg dobre prakse ustvariti tudi drugo, dodatno korist za vse udeležence na trgu.

2.2.2 Letni cilji

Glede na dolgoročne cilje so bili cilji agencije v letu 2003 predvsem:

- izpolniti vse naloge, ki jih agenciji nalagajo EZ in na njegovi podlagi izdani podzakonski akti;
- spremljati in analizirati poslovanje reguliranih elektroenergetskih podjetij z namenom, da se ugotovi uresničevanje prvega leta regulativnega okvira, določenega za obdobje 2003 do 2005;
- zasnovati nadgradnjo načina reguliranja z upoštevanjem kakovosti napajanja, dobav in storitev;
- s postopkom, v katerem lahko sodelujejo vse zainteresirane pravne ali fizične osebe, pripraviti posodobljen Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, s katerim agencija tudi določi cene za leto 2004;
- prispevati k povečanju preglednosti poslovanja, npr. s sodelovanjem pri pripravi posameznih aktov (splošni pogoji, sistemska obratovalna navodila za področje zemeljskega plina) ali soglasij na akte (npr. kriteriji za dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti za električno energijo);
- izpeljati projekta Phare, ki sta se začela že v letu 2002, in pripraviti vse potrebno za izvedbo novega projekta Phare, ki se bo izvajal v letih 2004 in 2005 z namenom, da se pridobijo ustrezna znanja in relevantne mednarodne izkušnje uveljavljenih strokovnjakov za različna področja delovanja agencije;
- začeti priprave na področju trga z zemeljskim plinom za prehod z dogovorjenega na regulirani dostop;
- obveščati javnosti o dogajanju na področju trga z električno energijo z organizacijo mednarodne konference;
- uveljavitev agencije in sodelovanje v mednarodnih forumih, strokovnih združenjih in srečanjih.

2.3 Dosežki agencije

Pregled nalog v delovnem načrtu za leto 2003 in njihova primerjava z opravljenimi potrjujejo uspešnost delovanja agencije. V poročilu so posebno navedeni nedoseženi cilji in tudi naloge, ki so presegale prvotno načrtovane. Vseh nalog je bilo veliko, bile so tudi zelo raznolike – tako glede vsebine in obsežnosti kakor posledic, vsekakor pa med najpomembnejše dosežke agencije v letu 2003 sodijo:

- **novelirani Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov,**
- **postavitev temeljev za izdajanje certifikatov RECS in potrdil o poreklu energije,**
- **izvedba mednarodne konference o trgu z električno energijo.**

Navedeni pravilnik je bil prvi podzakonski akt, ki ga je agencija pripravljala za javnost povsem pregledno in je tudi vsebinsko veliko boljši kot predhodni dokument, ki ga je ta pravilnik nadomestil.

Postavitev podlag za izdajanje certifikatov RECS in potrdil o izvoru ni pomembna samo za elektroenergetski sektor, temveč je izjemno pomembna naloga tudi z vidika varovanja okolja.

Mednarodna konferenca o trgu z električno energijo ni samo seznanila slovenskih udeležencev tega trga z aktualnimi razmerami in pričakovanji, temveč je razširila tudi vedenje predstavnikov Evropske komisije in mednarodnih organizacij s tega področja o razmerah v Sloveniji, kar bo gotovo omogočilo Sloveniji tesnejše sodelovanje z njimi po vstopu v EU.

2.3.1 Električna energija

Agencija se je na področju električne energije v letu 2003 osredotočila na najboljše in z vidika regulacije najpomembnejšo nalogo – reguliranje cen za uporabo elektroenergetskih omrežij. Pri tem je sproti uresničevala tudi druge naloge s tega področja.

2.3.1.1 IZVAJANJE REGULATIVNEGA OKVIRA V PRVEM LETU

2.3.1.1.1 Analiza gospodarskih načrtov podjetij in primerjava z regulativnim okvirom

Leta 2003 je začelo veljati prvo regulativno obdobje 2003 do 2005, s katerim je agencija na podlagi ekonomskih spodbud uvedla in opredelila sistem nadzora cen za uporabo elektroenergetskih omrežij (v nadaljevanju: CUO). Na področju izvajanja regulativnega okvira je bila v letu 2003 oziroma v prvem letu izvajanja regulativnega okvira prednostna naloga agencije predvsem nadzor nad izvajanjem veljavnega regulativnega okvira in analiza poslovanja izvajalcev reguliranih dejavnosti.

S tem namenom je agencija izvedla analizo gospodarskih načrtov reguliranih podjetij distribucije in prenosa ter ugotavljala zlasti upoštevanje vrednosti iz regulativnega okvira v načrtih. Podjetja so pri pripravi letnih gospodarskih načrtov upoštevala regulativni okvir; manjša odstopanja se pojavljajo pri stroških amortizacije, kjer nastajajo razlike zaradi poenotenja amortizacijskih stopenj enake opreme med distribucijskimi podjetji, posledica pa je 0,6 milijarde tolarjev nižja amortizacija od amortizacije, predvidene v regulativnem okviru. Odstopanja se pojavljajo tudi pri stroških delovanja in vzdrževanja. Odstopanja so večinoma pokrita z drugimi prihodki, ki jih agencija v regulativnem okviru ni upoštevala. Ugotovljeno je bilo, da so gospodarski načrti podjetij zelo različni, saj so jih nekatera podjetja pripravila zelo natančno, medtem ko so druga svoje predvideno poslovanje v letu 2003 prikazala le z osnovnimi podatki. Podjetja so v gospodarskih načrtih za regulirane dejavnosti načrtovala 137,5 milijona tolarjev slabši rezultat poslovanja, kot je predviden v regulativnem okviru.

Pri analizi gospodarskih načrtov je treba upoštevati, da ni namen regulatorja posegati v mikromanagement podjetja, in tudi dejstvo, da se morajo podjetja omejiti na raven stroškov, ki jo je določila agencija, in jo upoštevati vsaj v triletnem regulativnem obdobju. Prav tako reguliranje s spodbudami, ki ga izvaja agencija, ne pomeni avtomatske pravice podjetij do morebitne pozitivne razlike v prihodku iz omrežnine, ki bi ga podjetja realizirala v posameznem letu regulativnega obdobja. Navedena odstopanja bo agencija upoštevala pri opredeljevanju regulativnega okvira za prihodnje regulativno obdobje.

2.3.1.1.2 Analize poslovanja reguliranih podjetij v obdobju januar–junij 2003 in januar–september 2003

V letu 2003 je agencija na podlagi podatkov o poslovanju reguliranih dejavnostih ugotavljala, kako so podjetja prilagodila svoje poslovanje novemu sistemu ekonomskega reguliranja. Od reguliranih podjetij je zahtevala podatke o poslovanju za obdobje januar–junij 2003 in podatke za obdobje januar–september 2003.

Pri analizi poslovanja reguliranih podjetij je agencija temeljito preučila prihodke in odhodke, povezane z opravljanjem reguliranih dejavnosti, poleg tega pa tudi poslovanje drugih dejavnosti. Zaradi možnosti navzkrižnega subvencioniranja med dejavnostmi v podjetjih je agencija opozorila na nujno reševanje problematike izgub v dejavnosti dobava tarifnim odjemalcem, saj bi se lahko sredstva, namenjena razvoju oziroma investicijam, porabljala drugače. Posledice se lahko kažejo v manj kakovostni in zanesljivi oskrbi z električno energijo. Rezultat poslovanja reguliranih dejavnosti v obdobju januar–september 2003 je dobiček v višini 2,5 milijarde tolarjev. Nobeno izmed podjetij za regulirane dejavnosti v tem obdobju ne izkazuje izgube.

2.3.1.1.3 Analiza izvajanja investicij v obdobju januar–september 2003

Pri spremljanju izvajanja poslovanja reguliranih podjetij je agencija dvakrat pregledala izvajanje investicij v prvem letu regulativnega obdobja 2003–2005.

Po prvem polletju je analizirala porabo predvidenih sredstev za investicije po posameznih podjetjih. Ugotovila je, da poraba sredstev ne sledi načrtovanim vrednostim. Investicije so bile realizirane v precej manjšem obsegu, kot je bilo predvideno v letnih načrtih. Eden od razlogov za to je postopek izvedbe javnih naročil v začetku leta. Novembra je ponovno analizirala porabo predvidenih sredstev za investicije po posameznih podjetjih za obdobje prvih devetih mesecev leta. Takrat poraba sredstev še ni sledila načrtovanim vrednostim, vendar izkušnje prejšnjih let kažejo, da je dinamika investiranja največja v zadnjih mesecih leta.

Obsega potrebnih investicij in načina financiranja agencija ni določala samostojno, temveč je po navodilih Posvetovalnega dokumenta usklajevala izvajanje investicij s posameznimi reguliranimi podjetji. Za leto 2003 so regulirana podjetja v svojih gospodarskih načrtih upoštevala izhodišča za investicije, povzeta iz regulativnega okvira. S predvidenimi sredstvi naj bi bil zagotovljen optimalni razvoj elektroenergetskega omrežja ter zagotovljeno povečanje zanesljivosti in kakovosti oskrbe porabnikov električne energije. Investicijska vlaganja v prenos so bila za leto 2003 načrtovana v višini 5015 milijonov tolarjev, v distribucijo pa 16.894 milijonov tolarjev, skupno 21.909 milijonov tolarjev.

2.3.1.1.4 Mesečno spremljanje količinske in vrednostne realizacije CUO

Agencija je mesečno analizirala količinske porabe električne energije na podlagi fakturirane realizacije in zatem tudi realizacijo načrtovanih prihodkov iz omrežnine in drugih elementov CUO. V ta namen je pripravila računalniške aplikacije za spremljanje porabe električne energije po določenih napetostnih nivojih in odjemnih skupinah. Pri analiziranju je ugotavljala odstopanja med doseženo in načrtovano realizacijo in vzroke zanje.

2.3.1.1.5 Poročila o realizaciji prihodkov iz CUO

Evidenca količinske in vrednostne realizacije je omogočala izdelavo periodičnih poročil in analiz. Izvedeni sta bili polletna in devetmesečna analiza prihodkov za posamezna podjetja reguliranih dejavnosti po posameznih elementih CUO. Analizirali so se prihodki, namenjeni prenosu, distribuciji, sistemskim storitvam, prednostnemu dispečiranju, evidentiranju pogodb in delovanju agencije.

Oktobra je bila narejena ocena prihodkov iz CUO do konca leta, v kateri so bili upoštevani različni scenariji porabe električne energije do konca leta. Vsi scenariji so nakazovali večjo realizacijo prihodkov v primerjavi z načrtovano, predvsem zaradi večje porabe električne energije in obračunane moči, kot je bilo predvideno v načrtu za leto 2003. Poraba električne energije v letu 2003 je bila v primerjavi z načrtovano porabo večja za 1,5 odstotka, odjemalcem pa se je v letu 2003 obračunalo za približno odstotek več moči, kot je bilo predvideno v načrtu. Posledično je večja poraba električne energije v primerjavi z načrtovano vplivala na približno dva odstotka večji prihodek iz omrežnine. Sorazmerno z večjo porabo so bili preseženi načrtovani prihodki pri vseh elementih CUO.

Na podlagi ugotovljene večje količinske porabe električne energije v letu 2003 v primerjavi s porabo, predvideno v regulativnem okviru za leto 2004, je bila izdelana nova napoved porabe električne energije za leto 2004. Ta napoved je za 0,7 odstotka večja od prvotne načrtovane porabe v tem letu.

2.3.1.1.6 Določitev povprečnih stroškov priključevanja

Med pomembnejšimi nalogami agencije v letu 2003 je bila določitev in objava povprečnih stroškov priključevanja na omrežje, ki jih v skladu z Uredbo o splošnih pogojih za dobavo in odjem električne energije določa agencija.

Januarja 2003 je agencija pripravila podlage za določitev povprečnega stroška priključevanja na elektroenergetsko omrežje in korekcijske faktorje odjemnih skupin. Povprečne stroške priključevanja na omrežje je agencija objavila v Uradnem listu RS, št. 11/2003, v obliki Sklepa o določitvi povprečnih stroškov priključevanja za nove uporabnike omrežja in za povečanje priključnih moči obstoječih uporabnikov, ki je začel veljati 1. marca 2003.

2.3.1.1.7 Analiza prihodkov povprečnih stroškov priključevanja na omrežje

Na podlagi podatkov distribucijskih podjetij je bila izdelana polletna analiza prihodkov iz naslova povprečnih stroškov priključevanja odjemalcev na omrežje za vsako distribucijsko podjetje posebej. Rezultati analize kažejo, da je pri številu že izdanih elektroenergetskih soglasij in dinamike priključevanja novih odjemalcev na omrežje realno pričakovati, da bodo finančna sredstva, ki so bila predvidena v regulativnem okviru, za vsa distribucijska podjetja realizirana v načrtovanem znesku.

2.3.1.2 MEDLETNA USKLADITEV CEN V REGULATIVNEM OBDOBJU

2.3.1.2.1 Analiza stroškov delovanja in vzdrževanja reguliranih dejavnosti distribucijskih podjetij v letu 2002

Agencija je z obstoječim orodjem na podlagi podatkov iz leta 2002 izvedla primerjalno analizo stroškov delovanja in vzdrževanja reguliranih dejavnosti distribucijskih podjetij. Prvotna primerjalna analiza, katere rezultati so bili upoštevani pri določanju izboljšanja produktivnosti posameznih podjetij v prvem regulativnem obdobju, je bila izvedena s podatki iz leta 2001 in za obdobje januar–junij 2002. Ker se je v letu 2001 vodenje ločenih računovodskih izkazov po dejavnostih šele uvajalo, se je pojavljala dvom o točnosti podatkov, uporabljenih v prvotni primerjalni analizi. Zato je agencija z natančnejšimi podatki izvedla novo primerjalno analizo. Za primerjalno analizo reguliranih dejavnosti je bilo treba pridobiti dodatne podatke, obravnavanje nekaterih izmed njih pa so morala podjetja pred tem še poenotiti (zaradi poenotenega obravnavanja stroškov, ki jih imajo z odčitavanjem pri kvalificiranih proizvajalcih, so podjetja v okviru GIZ pripravila normativne stroške).

Rezultati nove primerjalne analize stroškov delovanja in vzdrževanja reguliranih dejavnosti distribucijskih podjetij so se, kot je bilo pričakovati, razlikovali od rezultatov primerjalne analize, izvedene v letu 2002. Rezultati analize so bili upoštevani pri pripravi predloga cen omrežnine za leto 2004 v gradivu Korigiran obrazložen in utemeljen predlog za obvezujoča izhodišča za pogodbe o dostopu do prenosnega omrežja za leto 2004.

2.3.1.2.2 Izhodišča za pogodbe o dostopu do prenosnega omrežja za leto 2004 in korekcijski faktorji za leto 2004

Oktobra je agencija pripravila Obrazložen in utemeljen predlog za obvezujoča izhodišča za pogodbe o dostopu do prenosnega omrežja za leto 2004. Predlog je pripravila na podlagi regulativnega okvira in metodologije ekonomskega reguliranja cen prenosnega in distribucijskega omrežja za prvo regulativno obdobje 2003–2005.

Sprejeti model ekonomskega reguliranja po metodi zamejene cene ima za posledico potrebo po 15,03-odstotnem letnem dvigu cen za omrežnino (za prenosno in distribucijsko omrežje) in dodatnem 2,3-odstotnem dvigu zaradi upoštevanja rasti indeksa cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za obdobje od avgusta 2002 do avgusta 2003. V omenjenem predlogu je ocenjeni izravnani prihodek reguliranih dejavnosti znašal 62.357 milijonov tolarjev.

Izhodišča za pogodbe o dostopu do prenosnega omrežja za leto 2004 in izračun korekcijskih faktorjev za leto 2004 so bila 30. oktobra 2003 posredovana MOPE kot resornemu ministrstvu, da jih predloži Vladi RS v obravnavo.

Zaradi usmeritev Vlade RS, povezanih z vstopom v ERM 2, je agencija opravila vrsto analiz in izračunov zaradi iskanja možnosti za manjše povišanje cen omrežnine od načrtovanega v okviru regulativnega obdobja. Pripravila je Korigiran obrazložen in utemeljen predlog za obvezujoča izhodišča za pogodbe o dostopu do prenosnega omrežja za leto 2004, v katerem so bila upoštevana nova dejstva (večja dejanska poraba električne energije v letu 2003 od prvotno načrtovane) in vse rezerve (razlika med načrtovanim in ocenjenim prihodom leta 2003, znižanje amortizacije v distribucijskih podjetjih zaradi uskladitve amortizacijskih stopenj ...), ki so lahko bile upoštewane pri izračunu izravnane prihodka.

V tem predlogu, ki je bil resornemu ministrstvu posredovan 2. decembra 2003, znaša ocenjeni izravnani prihodek iz omrežnine 61,2 milijarde tolarjev in je predvidena rast omrežnine za prenosno omrežje od prvotnega predloga nižja za 3,72 odstotka in 3,99 odstotka nižja pri omrežnini za distribucijsko omrežje.

Vlada RS je na seji 16. decembra 2003 sprejela sklep, na podlagi katerega je agencija pripravila novi predlog povišanja omrežnine za 3,5 odstotka, ki je bil ponovno posredovan Vladi RS.

Agencija se je v postopku priprave navedenih predlogov cen udeležila več usklajevalnih sestankov na MOPE, Ministrstvu za finance, Ministrstvu za gospodarstvo in Uradu za makroekonomske analize in razvoj RS.

2.3.1.2.3 Cena sistemskih storitev

Za doseganje zadostnih pogojev za delovanje elektroenergetskega sistema agencija vsako leto opredeli obseg finančnih sredstev za sistemske rezerve, ki jih upravljavec prenosnega omrežja potrebuje ob sklepanju pogodb. Pri tem je agencija predpisala način, kako morajo proizvodna podjetja zbirati in iskati ponudbe za sekundarno regulacijo frekvence in moči, terciarno regulacijo in minutno rezervo, regulacijo napetosti in jalove moči ter zagon agregatov brez zunanje napajanja. Za zagotavljanje navedenih sistemskih storitev v letu 2003 je agencija konec leta 2002 v 12. členu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov opredelila način financiranja teh storitev.

Pri pripravi ocene potrebne rezerve za leto 2003 je upravljavec omrežja upošteval potrebe za doseganje sekundarne rezerve v višini 80 MW in 600 MW terciarne rezerve za največji proizvodni blok v državi. Za največji blok je bila upoštevana Nuklearna elektrarna Krško (v nadaljevanju: NEK) v celoti. V začetku drugega četrletja je bil uspešno končan dogovor med družbeniki NEK. Neposredno s to odločitvijo je bila korigirana potrebna terciarna rezervna moč, kar je ob novih pogojih pomenilo pol manjšo potrebno rezervno terciarno moč. Upravljavec prenosnega omrežja Elektro-Slovenija, d. o. o., je od konca maja pa do konca leta potreboval za 340 MW manj rezerve, kar je ugodno vplivalo na predvidene stroške, ki jih agencija ovrednoti v obliki cene za sistemske storitve. Ceno, ki jo bodo odjemalci električne energije za sistemske storitve plačevali v letu 2004, je agencija ohranila na ravni cene iz leta 2003; to je pri letnem povečanju obračunane moči pri odjemalcih pomenilo za dva odstotka večji prihodek iz naslova sistemskih storitev. Agencija je mesečno spremljala prihodke iz sistemskih storitev in način letnega sklepanja pogodb o zakupu sistemskih rezerv usklajevala z upravljavcem omrežja.

Ker v Sloveniji niso izpolnjeni pogoji za razvoj trga sistemskih storitev, je agencija v noveliranem Pravilniku o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, ki ga je izdala konec leta 2003, ponovno določila način reguliranja cene sistemskih storitev. Ta temelji na preglednosti postopkov dodeljevanja in še ne uvaja tržnih načel za sistemske storitve.

2.3.1.2.4 Prednostno dispečiranje kvalificiranih proizvajalcev

Agencija letno spremlja izvajanje predpisanega postopka prednostnega dispečiranja kvalificiranih proizvajalcev, ki ga ureja v letu 2002 izdana Uredba o pravilih za določitev cen in odkup električne energije od kvalificiranih proizvajalcev, in to v delu, ki se nanaša na določitev cene. Del odkupne cene, ki jo plačujejo vsi odjemalci v Sloveniji, je agencija vključila v ceno za uporabo omrežja na podlagi sprejetega sklepa Vlade RS. Dodatek za prednostno dispečiranje kvalificiranih proizvajalcev za leto 2004 je ostal na isti nominalni ravni, kot je bil v letu 2003.

2.3.1.2.5 Evidentiranje pogodb na organiziranem trgu z električno energijo

Organizator trga z električno energijo Borzen, d. o. o., izvaja po EZ obvezno javno gospodarsko službo, za kar Vlada RS izda letno soglasje na tarifo storitev organizatorja trga. Agencija je na podlagi izdanega soglasja vključila dodatek k ceni za uporabo elektroenergetskih omrežij kot Dodatek za evidentiranje pogodb na organiziranem trgu. Dodatek za leto 2004 je ostal na nominalni ravni iz leta 2003.

2.3.1.2.6 Statistično spremljanje cen za uporabo omrežij

Agencija je izvajala tudi primerjalne analize skupne cene za dobavljeno električno energijo pri standardiziranih tipih odjemalcev. S temi analizami spremlja in opozarja širšo javnost na raven cen in na razmerja med ceno za energijo in ceno za uporabo omrežja v Sloveniji. Pri tem uporablja statistično metodo Eurostata, ki zajema primerjavo med državami EU in novimi pridružitvenimi članicami. Primerjave cen dobavljenе energije po različnih tipih odjemalcev in primerjave cen omrežnine je agencija vključila v obrazložitve gradiva pri predlogu dviga omrežnine za leto 2004, ki ga je pripravila konec leta 2003.

2.3.1.3 PRIPRAVE NA NOVO REGULATIVNO OBDOBJE

V pripravi novega regulativnega obdobja uporablja agencija izsledke in rezultate vseh naštetih analiz izvajanja dosedanjega regulativnega okvira in analiz za medletno uskladitev cen v regulativnem obdobju. Poleg tega je pomemben del priprave tudi priprava podlag za vključitev kakovosti kot dodatnega dejavnika spodbud, ki jih agencija uporablja pri reguliranju cen.

V sklopu priprav na novo regulativno obdobje agencija preučuje tudi dogajanja na področju regulative v državah z delujočim trgom z električno energijo, tako pri samem uvajanju trga kakor pri prehajanju iz enega regulativnega obdobja v drugo.

Glede na to, da je od cen za uporabo omrežij, ki jih določi agencija, odvisno poslovanje izvajalcev reguliranih dejavnosti in da morajo cene za uporabo omrežij zagotavljati podjetjem ustrezne prihodke za kakovostno in zanesljivo izvajanje gospodarske javne službe, je za določitev cen potrebna najvišja strokovnost in upoštevanje izkušenj držav, ki že imajo razvit sistem reguliranja. Težišče lastnega dela je poleg načrtovanja lastnih modelov in vgrajevanja uporabnih tujih mehanizmov tudi presoja uporabnosti in dograditev tujih modelov tako, da so primerni za slovenske razmere.

V povezavi s tem agencija stalno preučuje dogajanja in novosti na področju regulative po svetu, in sicer predvsem na področju spremljave karakteristik reguliranih podjetij, razmerja med reguliranimi podjetji, učinkovitosti reguliranih podjetij, kakovosti storitev, alternativnih oblik reguliranja, spodbujanja učinkovitosti investicij, ciljev regulative, načina vzpostavitve primernih spodbud za regulirana podjetja in primerjave izkušenj regulatorjev v posameznih regulativnih obdobjih.

2.3.1.4 KAKOVOST ELEKTRIČNE ENERGIJE

Agencija namerava v naslednjem regulativnem obdobju z vključevanjem kakovosti oskrbe z električno energijo povezati posamezne vidike kakovosti s prihodki iz omrežnine. S tem namenom je bila v letu 2003 izdelana študija Kakovost oskrbe: strokovne podlage, ki jo je pripravila svetovalna družba z izkušnjami iz EU. Študija je dala podlage za postavitev zahtev za komercialno kakovost in podlago za mehanizem reguliranja omrežnine z zanesljivostjo napajanja. Kakovost oskrbe z električno energijo je razdeljena na tri kategorije: komercialno kakovost, neprekinjenost (zanesljivost) napajanja in kakovost napetosti.

Agencija je javno pozvala zainteresirane k sodelovanju v delovni skupini za izdelavo projekta Reguliranje s kakovostjo napajanja, ki se je nato razdelila na tri delovne podskupine. V dveh podskupinah sodeluje pet zunanjih članov, v eni pa sedem. Vsaka skupina je imela po pet sestankov. Na njih je sodelovalo tudi več kot 20 predstavnikov industrijskih odjemalcev, strokovnih institucij, univerz, podjetij za prenos in distribucijo električne energije in predstavnik pristojnega ministrstva.

Delovna podskupina za komercialno kakovost je določila tri splošne standarde, ki jih bo agencija spremljala in javno objavljala. Ti so:

- čas vzpostavitve dobave električne energije po nenapovedani prekinitvi,
- čas izvedbe manjših del (menjava števec, izdelava novega niskonapetostnega priključka),
- čas, potreben za odgovor na odjemalčeva vprašanja.

Za individualne standarde, ki naj jih podjetja zagotovijo vsakemu odjemalcu, je delovna skupina izbrala naslednjih sedem standardov:

- čas, potreben za ponovno priključitev po plačilu dolga,
- čas, potreben za odziv na pregorelo varovalko,
- najavo časa obiska predstavnika podjetja,
- čas, potreben za pripravo predračuna,
- čas, potreben za rešitev reklamacije v zvezi s števcem,
- čas, potreben za rešitev reklamacije v zvezi s stroški ali plačilom,
- čas, potreben za aktiviranje priključka.

Če podjetje ne izpolni individualnih standardov, bo denarno »kaznovano« tako, da bo delo opravilo s popustom. Pri vseh teh delih se upoštevajo normalni pogoji, kar pomeni, da se ne upoštevajo višje sile, kot so neurje, poplava itd.

Delovna podskupina za neprekinjenost napajanja se je dogovorila, da se zanesljivost oskrbe spremlja s povprečnim številom izklopov (indeks SAIFI) in povprečnim časom trajanja izklopa (indeks SAIDI) na ravni sistema.

Delovna podskupina za kakovost napetosti je ugotovila, da je vedno več odjemalcev občutljivih na obliko napetosti, posebno na kratke upade in harmonike. Odločila se je, da se v tej fazi ne išče povezave med ceno za uporabo omrežja in kakovostjo napetosti, niti se izmerjeni in dobljeni podatki ne objavljajo javno.

V vseh delovnih podskupinah je bilo potrjeno, da se povezava med ceno za omrežnino in kakovostjo oskrbe najprej preskusi tako, da bi pravila reguliranja cen v letu 2005 delovala brez finančnih posledic.

2.3.1.5 ČEZMEJNO TRGOVANJE V LETU 2003

Leto 2003 je bilo na področju čezmejnega trgovanja z električno energijo pomembna prelomnica, saj je s 1. januarjem tega leta Slovenija s pristopom Eles v poravnalni mehanizem ETSO-CBT postala del enotnega evropskega elektroenergetskega omrežja, v katerem veljajo enotna in nediskriminacijska pravila na področju uporabe omrežja pri čezmejnem trgovanju z električno energijo. Nujna posledica vstopa slovenskega systemskega operaterja v poravnalni mehanizem je bila tudi sprememba tarifnih postavk v ceniku za uporabo omrežij za trgovanje čez mejo Republike Slovenije, ki je sestavni del Pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, ki ga izdaja agencija. Tako je agencija 28. januarja 2003 izdala Pravilnik o spremembi pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 11/2003, 31. januarja 2003, veljati pa je začel 1. februarja 2003.

Z vidika čezmejnega trgovanja z električno energijo je bilo v letu 2003 zelo pomembno tudi dodeljevanje nezagotovljenih čezmejnih prenosnih zmogljivosti. V februarju je slovenski systemski operater Eles pripravil pravilnik, ki ureja dodeljevanje nezagotovljenih čezmejnih prenosnih zmogljivosti. Agencija je 11. februarja 2003 izdala soglasje na kriterije za dostop do omrežja, ki jih vsebuje omenjeni Pravilnik o dodeljevanju nezagotovljenih čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

Predstavniki agencije so sodelovali tudi na zasedanjih Firenškega foruma energetskih regulatorjev. V okviru tega foruma so bile med drugim sprejete ključne odločitve glede poravnalnega mehanizma ETSO-CBT za leto 2004, predvsem odločitev o ukinitvi plačila 0,5 evra za vsako napovedano MWh pretoka električne energije iz ene države članice mehanizma v drugo članico mehanizma. Omenjena sprememba je upoštevana v Pravilniku o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, ki je bil 30. decembra 2003 objavljen v Uradnem listu RS, št. 134/2003.

Pomemben dogodek v letu 2003 je bilo tudi sprejetje evropske uredbe o pogojih dostopa do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije (Regulation EC št. 1228/2003). Uredba med drugim zahteva, da bo po njeni uveljavitvi, to je od 1. julija 2004, na območju skupnega evropskega trga z električno energijo dovoljeno uporabljati le tržne metode dodeljevanja omejenih čezmejnih prenosnih zmogljivosti. Zato je v zadnji četrtini leta 2003 nastalo vprašanje o primernosti izvedbe razpisov za čezmejne prenosne zmogljivosti na letni podalgi za leto 2004. V razpravi o izvedbi razpisov se je vključila tudi agencija in predlagala rešitev, ki je bila uporabljena pri razpisih za dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti za uvoz iz Avstrije in izvoz v Italijo, objavljenih v novembru 2003.

Uredba št. 1228/2003 v 7. členu prinaša tudi novost, ki je bila v letu 2003 med najbolj aktualnimi temami na področju čezmejnega trgovanja – to so tako imenovane komercialne ali trgovske povezave. V bistvu gre za alternativno metodo reševanja zamašenih čezmejnih prenosnih poti, pri kateri investitor z zasebnim kapitalom zgradi čezmejni prenosni vod, tako pridobljene čezmejne prenosne zmogljivosti pa uporabi za lastne potrebe. Pri tem gre za izjemo, saj za tega investitorja ne velja sicer univerzalno načelo dostopa tretje strani do omrežja. Slovenija je zaradi svoje lege ob meji z Italijo, kjer so cene električne energije dokaj visoke, zelo zanimiva za gradnjo takih povezav. Ker je problematika nova, se pojavlja še veliko odprtih vprašanj. V razprave glede komercialnih povezav se je aktivno vključila tudi agencija in ob koncu leta 2003 naročila študijo Vpliv čezmejnega trgovanja z električno energijo na delovanje elektroenergetskega sistema in trga z električno energijo v Sloveniji.

2.3.1.6 CERTIFIKATI RECS IN POTRDILA O IZVORU ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV

V letu 2003 je agencija opravljala tudi dve pomembni nalogi s področja spodbujanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije, ki nista bili predvideni v programu dela za to leto. V maju se je v agenciji začel izvajati projekt Zeleni certifikati, katerega namen je bil pripraviti agencijo za izdajatelja zelenih certifikatov v mednarodnem sistemu RECS. Za opravljanje naloge izdajatelja certifikatov RECS je bilo treba pripraviti območni protokol (Domain Protocol for Slovenia), sodelovati pri združenju izdajateljev certifikatov RECS (AIB), objaviti poziv, izbrati notarja proizvodnje (Production Registrar) in pripraviti agencijo na delovanje centralne nadzorne pisarne (Central Monitoring Office).

Zastavljene naloge so bile v celoti opravljene, saj je bila agencija marca 2004 formalno sprejeta v združenje izdajateljev certifikatov RECS. Agencija kot izdajateljica certifikatov RECS želi prispevati k hitrejšemu razvoju trga z električno energijo iz obnovljivih virov v Sloveniji.

Pri delu na projektu RECS so člani projektne skupine med preučevanjem evropske zakonodaje ugotovili veliko podobnosti med certifikati RECS in potrdili o izvoru električne energije iz obnovljivih virov, katerih izdajanje zahteva evropska direktiva o spodbujanju električne energije iz obnovljivih virov (2001/77/EC). Ugotovljeno je bilo, da bo morala Slovenija vzpostaviti sistem izdajanja potrdil o izvoru električne energije iz obnovljivih virov energije z dnem svojega vstopa v Evropsko unijo, to je s 1. majem 2004. Projektna skupina za RECS se je zavedala nujnosti naloge in v decembru 2003 predlagala začetek izvajanja novega projekta, katerega naloga je pripraviti vse potrebno za vzpostavitev sistema izdajanja potrdil o izvoru električne energije iz obnovljivih virov energije. Glavni nalogi pri tem projektu sta priprava ustreznega pravnega akta (uredbe) in vzpostavitev ustreznih podatkovne baze, ki bo podpirala sistem izdajanja potrdil.

2.3.1.7 DOSTOP DO OMREŽIJ

Dostop do omrežja je z zakonom zagotovljena pravica uporabnika omrežja, da pod znanimi in nepristranskimi pogoji uporablja omrežje za prenos ali distribucijo električne energije ob dogovorjenem času in za dogovorjeno količino električne energije. Agencija spremlja področje dostopa do omrežja predvsem z vidika njene zakonsko določene naloge reševanja sporov zaradi zavrnitve dostopa do elektroenergetskih omrežij.

V letu 2003 je bila dejavnost agencije na področju dostopa do omrežja osredotočena na področje dostopa do čezmejnih prenosnih poti. Vse naloge, ki jih je na tem področju opravila, so opisane v poglavju 2.3.1.5 Čezmejno trgovanje v letu 2003. Na področju dostopa do nacionalnega prenosnega in distribucijskega omrežja v tem letu ni bilo nobenih sprememb zakonodaje, prav tako tudi ni noben udeleženec trga z električno energijo zahteval kakršnokoli spremembe na tem področju.

2.3.2 Zemeljski plin

2.3.2.1 DEJAVNOSTI AGENCIJE NA PODROČJU TRGA Z ZEMELJSKIM PLINOM

Agencija je bila s 1. januarjem 2003 pripravljena na izvajanje nalog v skladu z EZ; v tem letu je pozorno spremljala in analizirala dogajanje na trgu z zemeljskim plinom v Evropi in Sloveniji. Snovala in pripravljala je gradiva za izvajanje pristopa k reguliranju na področju zemeljskega plina, spremljala in analizirala poslovanje podjetij v plinskem sektorju, predvsem v Sloveniji pa tudi v državah članicah EU in kandidatkah za članstvo, strokovno sodelovala s slovenskimi in tujimi izvajalci pri izvajanju projektov s področja zemeljskega plina, sodelovala v postopkih v zvezi z javnimi naročili in izvajala naloge za podporo delovnim procesom v agenciji na področju zemeljskega plina.

Agencija je s svojimi predlogi prispevala tudi k sprejetju sistemskih obratovalnih navodil, ki jih je izdelal upravljavec in izvajalec regulirane dejavnosti prenosa zemeljskega plina. Sodelavci agencije so se maja udeležili tudi delavnice o odpiranju trga zemeljskega plina v Sloveniji, ki jo je organiziral Eco Consulting, in predlagali rešitve nekaterih perečih problemov v obdobju prehoda iz monopolnih razmer v popolnoma odprt trg z zemeljskim plinom. Agencija je predlagala tudi spremembe EZ in NEP na področju zemeljskega plina.

Agencija je v skladu z uredbo o načinu izvajanja GJS prenos zemeljskega plina in GJS upravljanje prenosnega omrežja ob koncu leta 2003 podala mnenje o okvirnih pogojih za sklepanje pogodb o dostopu ter s predlogi in mnenji prispevala h kakovosti predloga okvirnih cen in drugih komercialnih pogojev za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja. Okvirne cene in komercialni pogoji so izhodišče za izračun storitve prenosa za upravičene odjemalce, ki ga je pripravil izvajalec gospodarske javne službe prenosa zemeljskega plina.

V okviru projekta Phare SIO2/IB/EY-01 TL je agencija pridobivala znanje in izkušnje mednarodnih strokovnjakov s področja liberalizacije trga z zemeljskim plinom. Namen projekta je bila izdelava podlag za predlog strukture tarifnega sistema za uporabo omrežij za zemeljski plin, dalje izdelava predloga za dopolnitev osnutka sistemskih obratovalnih navodil in predloga za določitev splošnih kriterijev upravičenosti zavrnitve dostopa do omrežja. Agencija je sproti pripravljala pregled odprtih vprašanj, povezanih z odpiranjem trga z zemeljskim plinom, in tvorno sodelovala pri pripravi dokumentov.

2.3.2.2 PRIPRAVE NA PRVO REGULATIVNO OBDOBJE

Agencija je v letu 2003 začela pripravljati podlage za izdelavo metodologije za določanje cen za uporabo plinovodnih omrežij. Evropska direktiva 2003/55/EC predpisuje reguliran dostop tretje strani do omrežja od 1. julija 2004.

Agencija je ugotovila, da se metodološki pristopi določanja cen za uporabo omrežij med posameznimi infrastrukturnimi panogami v večini držav ne razlikujejo, saj gre za enotno ekonomsko regulativo. Agencija zato izhaja iz dejstva, da metodologija za določanje cen za uporabo plinskih omrežij ne bo drugačna od metodologije določanja cen za uporabo elektroenergetskih omrežij. Pri oblikovanju metodologije bo treba upoštevati značilnosti in lastnosti posameznih omrežij.

2.3.3 Druge naloge

2.3.3.1 POROČANJA EVROPSKIM INSTITUCIJAM

Agencija je na pobudo Evropske komisije in MOPE izpolnila vprašalnik, ki je podlaga za tretje primerjalno poročilo, s katerim bo Evropska komisija izdelala primerjavo strukture trgov, količine energije na njih, število in velikost podjetij, stanje na trgih z električno energijo in zemeljskim plinom, pristojnosti institucij in številne druge podatke, ki so potrebni za primerjavo delovanja trgov.

2.3.3.2 SMERNICE ZA RAZMEJEVANJE DEJAVNOSTI

Agencija je v letu 2003 začela pripravljati pravila za razmejevanje in alokacijo stroškov na posamezne dejavnosti reguliranih podjetij. Pravila bodo pripravljena v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki za računovodsko področje in z reguliranimi podjetji distribucije in prenosa. Smernice, katerih namen je tudi preprečevanje navzkrižnega subvencioniranja med dejavnostmi, bodo izdane v letu 2004.

2.3.4 Nadzor trga z energijo

Dejavnosti, ki so povezane z nadzorom energetskega trga, so mogoče le ob nenehnem spremljanju energetske politike ter poslovanja in ravnanja reguliranih podjetij na trgu.

2.3.4.1 NADZOR TRGA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

Agencija se je v letu 2003 intenzivno pripravljala na naloge, ki jih bo na področju čezmejnega trgovanja prevzela z uveljavitvijo evropske uredbe o pogojih dostopa do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije (Regulation EC št. 1228/2003). Tako je ves čas spremljala proces nastajanja te uredbe in preučevala njene delovne različice. Takoj po sprejemu končnega besedila uredbe junija 2003 je opravila temeljito analizo nalog, za katere je kot regulativni organ pristojna po sprejetju uredbe. Ključne nove naloge s področja nadzora trga pri čezmejnem trgovanju z električno energijo, ki so posledica sprejetja uredbe, so: sodelovanje pri pripravi pravil za izvedbo dodeljevanja prostih čezmejnih prenosnih zmogljivosti, nadzor nad postopkom dodeljevanja teh zmogljivosti in odločanje o upravičenosti zahtevkov za gradnjo komercialnih čezmejnih povezav. V letu 2003 je agencija naročila tudi študijo, ki bo dala odgovore na nekatera ključna vprašanja o vplivu obsega čezmejnega trgovanja na slovenski trg z električno energijo in vplivu morebitnih komercialnih povezav s sosednjimi državami na slovenski elektroenergetski sistem.

Vse leto je agencija strokovno spremljala in analizirala dogajanje na celotnem elektroenergetskem trgu, ki se nanaša na poslovanje in delovanje proizvodnih podjetij, poslovanje distribucijskih podjetij in prenosnega podjetja, kar je podrobneje opisano v poglavju 2.3.1.

Na področju cen električne energije je bilo izdelanih več analiz, ki zadevajo končne cene električne energije in tudi posamezne dele te cene. Pri pripravi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij za leto 2004 je agencija ugotavljala predvsem učinke sprememb omrežnine na inflacijo. Tako bi imel predlagani dvig omrežnine s 1. januarjem 2004 za prenosno omrežje za 11,77 odstotka in za distribucijsko omrežje za 13,87 odstotka – takšen dvig je agencija predvidela v objavljenem ceniku – za posledico potrebo po 6,3-odstotnem dvigu tarifne postavke za gospodinjstva in s tem 0,2-odstotni vpliv na indeks cen življenjskih potrebščin oziroma inflacijo.

Na področju nadzora delovanja omrežij po standardih kakovosti je agencija nadaljevala z izbiro parametrov, ki jih bo nadzorovala, da bo tudi v nadaljnjem odpiranju trga slovenskim odjemalcem zagotovljena predpisana raven kakovosti.

Za nadzor nad ravnanjem odjemalcev električne energije, ki ne bi bil ustrezno pogodbeno dogovorjen in evidentiran, si je agencija oblikovala podatkovno bazo iz sklenjenih pogodb o dostopu odjemalcev na prenosno in distribucijsko omrežje.

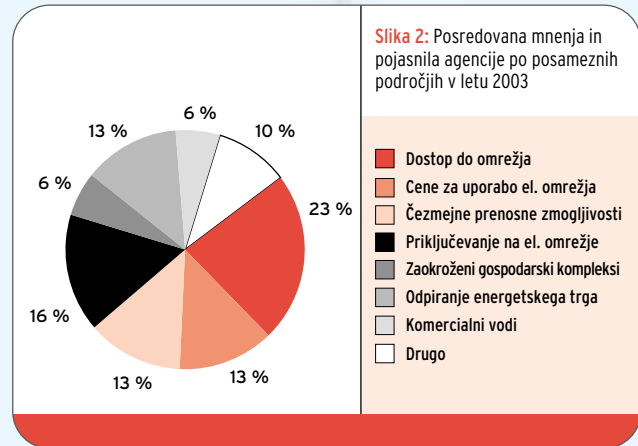
2.3.4.2 NADZOR TRGA Z ZEMELJSKIM PLINOM

Nadzor trga z zemeljskim plinom je zajemal pregled pravil, ki jih mora objaviti upravljavec prenosnega plinskega omrežja, ter spremljanje in analiziranje morebitnih ovir za delovanje trga z zemeljskim plinom. Opravljene so bile vse zastavljene naloge s področja ugotavljanja pravilnosti delovanja trga z zemeljskim plinom, ki so pokazale, da v letu 2003 ni bilo ovir ali omejitev za delovanje trga z zemeljskim plinom. V letu 2003 je agencija začela dejavnosti na področju kakovosti s priporočili za določitev parametrov kakovosti zemeljskega plina. Spremljanje in nadzor kakovosti na področju zemeljskega plina se bosta nadaljevala v letu 2004.

V letu 2003 je bila uveljavljena pravica upravičenih odjemalcev do izbire dobavitelja plina na trgu, pri čemer bi se morali z izvajalcem gospodarske javne službe prenosa in upravljanja prenosnega omrežja dogovoriti za ceno prenosa zemeljskega plina po prenosnem omrežju. V letu 2003 je bilo 19 upravičenih odjemalcev zemeljskega plina, ki so priključeni neposredno na prenosno plinovodno omrežje.

Geoplina je bil v preteklosti poleg izvajalca gospodarske javne službe prenosa in upravljanja prenosnega omrežja tudi dobavitelj in je to dejavnost vse do danes ohranil v isti pravni osebi. Podatki o morebitnih dogovorih o dostopu do omrežja in ceni za uporabo omrežij niso dostopni javnosti. Po podatkih Geoplina noben upravičeni odjemalec v letu 2003 ni zamenjal dobavitelja.

Agencija v letu 2003 ni prejela zahtevka za rešitev spora v zvezi z dostopom do prenosnega plinovodnega omrežja niti za posredovanje v sporu na področju trga z zemeljskim plinom.

2.3.4.3 MNENJA IN ODGOVORI NA POSAMEZNA VPRAŠANJA, KI SO POVEZANA S PRISTOJNOSTMI AGENCIJE

Agencija kot neodvisna organizacija izdaja v zvezi z nadzorom nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom tudi mnenja oziroma odgovore na posamezna vprašanja, ki so povezana z zakonskimi pristojnostmi agencije, da zagotovi za vse udeležence pregledno in nepristransko delovanje trga.

S preučevanjem prejetih prošelj in vprašanj je agencija izvajala preventivni nadzor nad delovanjem trga. S spremljanjem problematike po posameznih področjih, na katera so se nanašale prošnje za mnenja oziroma odgovore, je agencija predhodno ugotavljala morebitne nepravilnosti in področja, ki so nezadostno pravno urejena, ter v zvezi s tem izvajala ustrezne dejavnosti pri spremembi veljavnih predpisov in pripravljanju novih.

Agencija je v letu 2003 posredovala 31 mnenj oziroma odgovorov, od tega jih je bilo največ s področja dostopa do omrežij, in sicer 36 odstotkov (11 mnenj oziroma odgovorov). V okviru posredovanih mnenj oziroma odgovorov, ki obravnavajo dostop do omrežij, znaša delež tistih, ki obravnavajo dostop do omrežij kot z zakonom zagotovljeno pravico uporabe energetskega omrežja za odjem ali oddajo dogovorjene količine električne energije ob določenem času, kar 23 odstotkov (sedem mnenj oziroma odgovorov), manjši pa je delež mnenj oziroma odgovorov v zvezi s čezmejnimi prenosnimi zmogljivostmi, in sicer 13 odstotkov (štiri mnenja oziroma odgovori). Zadnja obravnavajo dostop do omrežij sosednjih držav in so zaradi specifičnosti problematike in pravnega urejanja prikazana ločeno. Sledijo mnenja oziroma odgovori s področja priključevanja na elektroenergetsko omrežje s 16-odstotnim deležem (pet mnenj oziroma odgovorov), mnenja oziroma odgovori o cenah za uporabo omrežij s 13-odstotnim deležem (štiri mnenja), mnenja oziroma odgovori, povezani z odpiranjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom s 13-odstotnim deležem (štiri mnenja oziroma odgovori), mnenje in odgovor, ki obravnavata problematiko komercialnih vodov s 6-odstotnim deležem (dve mnenji oziroma odgovora) ter mnenji oziroma odgovora o zaokroženih gospodarskih kompleksih s 6-odstotnim deležem (dve mnenji oziroma odgovora). V rubriki »drugo« so mnenja oziroma odgovori, ki jih ni bilo mogoče uvrstiti v eno od navedenih skupin, na primer certifikati RECS, odkup električne energije od kvalificiranih proizvajalcev in odgovor agencije v zvezi s pobudo upravljavca distribucijskega omrežja za uvedbo posebne tarife za napajanje toplotnih črpalk, in to s skupnim deležem 10 odstotkov (tri mnenja oziroma odgovori).

2.3.5 Reševanje sporov

Na področju delovanja trga z zemeljskim plinom in trga z električno energijo je nastalo veliko novih pravnih razmerij; agencija je pristojna za reševanje sporov le v zvezi z nekaterimi pravnimi razmerji, ki nastajajo med upravljavci omrežij in med uporabniki omrežij.

2.3.5.1 REŠEVANJE SPOROV V SKLADU Z DOLOČILI EZ

Agencija rešuje spore na podlagi določb 87. in 88. člena EZ in ustreznih določil podzakonskih aktov.

Spori, ki jih rešuje agencija, lahko nastopijo ob:

- **zavrnitvi dostopa do elektroenergetskih ali plinskih omrežij in**
- **zaradi obračunane cene za uporabo plinskih ali elektroenergetskih omrežij.**

Reševanje sporov na način, ki ga opredeljuje zakon, je po obsegu težko predvidljiva naloga. Zakon nalaga agenciji, da v upravnem postopku rešuje spore, ki nastajajo med subjekti na trgu in gospodarskimi javnimi službami v zvezi z dostopom do omrežij in obračunano ceno za njihovo uporabo. Agencija zagotavlja vsem subjektom na trgu nepristransko reševanje sporov.

V letu 2003 je agencija reševala dva spora o zavrnitvi dostopa do distribucijskega omrežja, ki sta nastala na podlagi pritožbe na odločitev upravljavca distribucijskega omrežja. V tretjem odstavku 27. člena EZ je namreč navedeno, da lahko upravljavec omrežja zavrne dostop do omrežja, če so razlogi za to tehnične ali obratovalne omejitve v omrežju. Z dokazi podprte razloge mora sporočiti zavrnjenemu odjemalcu ali proizvajalcu električne energije. Zavrnjena stranka se na zavrnitev lahko pritoži agenciji. Agencija je v zakonitem roku v skladu z določili Zakona o splošnem upravnem postopku v obeh sporih odločila z odločbo, s katero je pritožbi pritožnika ugodila, odločbo upravljavca distribucijskega omrežja odpravila in zadevo vrnila v ponovno odločanje upravljavcu omrežja.

Agencija je reševala tudi dva spora, ki sta nastala na podlagi pritožbe pritožnika zoper razpisa za dodelitev čezmejnih prenosnih zmogljivosti za uvoz električne energije iz Avstrije in za izvoz električne energije v Italijo v letu 2004, ki ju je objavil upravljavec prenosnega omrežja. Ker je bil navedeni razpis abstrakten, splošni akt in ne odločba o konkretni zadevi, agencija ni bila stvarno pristojna odločati o tem sporu. Zaradi navedenega je agencija v skladu z določili Zakona o splošnem upravnem postopku v primeru obeh sporov pritožbo pritožnika s sklepom zavrгла.

Agencija je na pobudo treh strank preučevala tudi pritožbene navedbe zoper odločitev upravljavca prenosnega omrežja o dodelitvi nezagotovljenih čezmejnih prenosnih zmogljivosti za izvoz električne energije v Italijo za obdobje od 22. marca do 31. decembra 2003. Ker agencija kljub pozivom upravljavcu omrežja ni prejela vse potrebne dokumentacije, zaradi neizpolnjenih procesnih predpostavk skladno z Zakonom o splošnem upravnem postopku ni mogla začeti postopka in pozneje odločiti v predmetni zadevi z odločbo ali sklepom. Je pa v postopku preučevanja navedb strank pripravila obsežno pravno mnenje v zvezi s problematiko dostopa do omrežja in dodelitvijo čezmejnih zmogljivosti ter pridobila o načinu odločanja o dostopu do omrežja tudi mnenje zunanjega strokovnjaka s področja prava, ki je stališče agencije potrdil, ter navedeno posredovala upravljavcu omrežja. Agencija ni prejela informacije, kako je upravljavec omrežja kot pristojni organ na prvi stopnji rešil pritožbe pritožnikov.

Agencija je reševala spore na podlagi strokovnega znanja in dela pooblaščenih oseb za odločanje v agenciji in je pridobila tudi mnenja zunanjih strokovnjakov. Pri reševanju sporov je vsak spor analizirala s pravnega ter po potrebi tudi z ekonomskega in tehničnega vidika, ugotavljala vzroke zanj in da bi preprečila nove, zakonodajalcu oziroma resornemu ministrstvu predlagala ustrezno ureditev oziroma spremembe zakonskih in podzakonskih aktov.

2.3.5.2 ALTERNATIVNO REŠEVANJE SPOROV

Agencija lahko posreduje v sporih, ki niso navedeni v EZ, če jo za to zaprosita obe stranki, ki sta vpleteni v spor. Vloga agencije je omejena na posredovanje pri doseganju dogovora med strankama. Iz takšnega reševanja spora lahko stranka v sporu kadarkoli izstopi. Če se stranki dogovorita, je sklenjeni dogovor med strankama zavezujoč. Takšno reševanje sporov ne izključuje sodne poti. V letu 2003 agencija ni prejela nobene prošnje strank, naj v sporih posreduje kot mediator.

2.3.6 Licenciranje

Ena izmed nalog agencije je tudi izdajanje licenc na podlagi 87. člena EZ. Agencija je v letu 2003 izdala 89 novih licenc za opravljanje energetskih dejavnosti. Število izdanih licenc po dejavnostih je vidno iz tabele, v kateri je prikazano tudi število vseh izdanih licenc po posameznih dejavnostih do konca leta 2003.

Število izdanih licenc po vrstah energetskih dejavnosti:		Skupaj izdanih do Izdane v letu	
		konca leta 2003 2003	
1	proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah nad 10 MW	3	-
2	proizvodnja električne energije v termoelektrarnah nad 10 MW, razen jedrskih elektrarn	5	-
3	proizvodnja električne energije v jedrskih elektrarnah	1	-
4	proizvodnja električne energije v elektrarnah, od katerih posamezna enota presega moč 1 MW in ne presega moči 10 MW	27	3
5	proizvodnja električne energije v elektrarnah, pri katerih posamezna enota ne presega moči 1 MW, in proizvodnja električne energije v elektrarnah na veter ne glede na moč	356	17
6	proizvodnja toplote za daljinsko ogrevanje nad 1 MW toplotne moči	44	3
7	predelava nafte in naftnih derivatov	2	1
8	prenos električne energije	1	-
9	distribucija električne energije	37	7
10	prenos in dobava zemeljskega plina in upravljanje prenosnega omrežja	13	3
11	distribucija in dobava zemeljskega in drugega energetskega plina in upravljanje distribucijskega omrežja	41	5
12	upravljanje elektroenergetskega prenosnega omrežja	1	-
13	upravljanje elektroenergetskega distribucijskega omrežja	12	2
14	skladiščenje plinskih goriv	15	1
15	skladiščenje v skladiščih tekočih goriv z zmogljivostjo nad 25 ton in trdnih goriv z zmogljivostjo nad tisoč ton	47	7
16	dobava električne energije odjemalcem, ki niso upravičeni odjemalci	27	3
17	distribucija in dobava toplote za daljinsko ogrevanje	48	7
18	trgovanje na organiziranem trgu z električno energijo	75	10
19	zastopanje in posredovanje na organiziranem trgu z električno energijo	48	9
20	organiziranje trga z električno energijo	1	-
21	proizvodnja, trgovanje in distribucija tekočih goriv	63	11
SKUPAJ:		867	89

Tabela 2: Skupno število izdanih licenc po vrstah energetskih dejavnosti do 31. decembra 2003 in število izdanih licenc v letu 2003.....

Zaradi neizpolnjevanja pogojev sta bili v letu 2003 z negativno odločbo zavrženi dve licenci, s sklepom pa je bilo zavrženih osem licenc. Izdan je bil en sklep o ustavitvi postopka zaradi umika vloge stranke. V letu 2003 ni bilo nobenega odvzema licence, prav tako ni bila podana pritožba na izdane odločbe in sklepe agencije. Agencija lahko preverja izpolnjevanje pogojev za pridobitev licenc imetnikov že izdanih licenc, in sicer pogoje strokovno usposobljenih delavcev za izvajanje dejavnosti in razpolaganje s finančnimi sredstvi.

Postopki v zvezi z izdajanjem licenc se izvajajo v skladu z EZ, Zakonom o splošnem upravnem postopku, Uredbo o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti ter drugimi zakonskimi in podzakonskimi akti.

V skladu z zakonodajo agencija sproti vodi register izdanih in odvzetih licenc. V okviru registra se sprotno ažurira knjiga izdanih in odvzetih licenc, ki je javna. Seznam prejetih in odvzetih licenc je objavljen tudi na spletni strani agencije: www.agen-rs.si. Zaradi sprememb dejstev, navedenih v registru izdanih in odvzetih licenc, je agencija v letu 2003 izdala pet sklepov o vnosu zaznamkov o spremembah.

Zaradi posredovanja informacij o pridobivanju licenc ima agencija uradne ure, ki so v ponedeljek, sredo in petek med 9. in 12. uro ter v sredo med 14. in 16. uro. Informacije, ki niso na spletni strani agencije, lahko zainteresirani dobijo na podlagi telefonskih pogovorov, pisnih vprašanj ali osebne obiska.

Agencija redno spremlja spremembe zakonodaje, ki so povezane z izdajanjem licenc, prav tako pa spremlja tovrstne dejavnosti licenciranja v drugih državah. Agencija je izdelala predlog spremembe uredbe o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za upravljanje energetske dejavnosti, kjer so upoštewane spremembe standardne klasifikacije dejavnosti, nova uredba o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in manjše spremembe glede zahtevnosti izobrazbe za odgovorne osebe, ki opravljajo neko energetske dejavnosti. Predlog sprememb je agencija posredovala resornemu ministrstvu. Zaradi sprememb na tem področju in zaradi sprememb EZ, ki naj bi se izvedle v letu 2004, bodo potrebne uskladitve in spremembe uredbe.

2.3.7 Področje zakonodaje

2.3.7.1 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI SPREMEMB EZ

Agencija je v letu 2003 po svojih močeh aktivno sodelovala v postopku za pripravo predloga sprememb EZ. Svoje predloge in pripombe je posredovala izdelovalcem akta. Pri tem je upoštevala predvsem zakonodajo EU (direktive in uredbe), osredotočila pa se je na področje delovanja agencije in njene naloge, na področje oskrbe z električno energijo in zemeljskim plinom, čezmejno trgovanje, dostope do omrežja, izvajanje dejavnosti gospodarskih javnih služb, izdajanje licenc za opravljanje energetskih dejavnosti in sodelovanje s pristojnimi inšpekcijskimi službami.

2.3.7.2 AKTI, KI JIH JE IZDALA AGENCIJA

2.3.7.2.1 Pravilnik o spremembi pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov

Agencija je 28. januarja 2003 izdala Pravilnik o spremembi pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 11/03. S tem pravilnikom so bile spremenjene cenovne postavke za uporabo elektroenergetskih omrežij pri čezmejnem trgovanju z električno energijo v doslej veljavnem pravilniku. Spremembe so bile posledica vstopa slovenskega upravljavca prenosnega omrežja v enotni evropski sistem obračunavanja in poravnavanja stroškov, ki nastanejo v elektroenergetskih prenosnih omrežjih zaradi čezmejnega trgovanja z električno energijo.

2.3.7.2.2 Sklep o določitvi povprečnih stroškov priključevanja za nove uporabnike omrežja in za povečanje priključnih moči obstoječih uporabnikov

Na podlagi prvega odstavka 84. člena in 87. člena EZ in na podlagi Uredbe o splošnih pogojih za dobavo in odjem električne energije, ki jo je Vlada RS izdala konec leta 2003, je agencija 31. januarja 2003 izdala Sklep o določitvi povprečnih stroškov priključevanja za nove uporabnike omrežja in za povečanje priključnih moči obstoječih uporabnikov, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 11/03. Omenjena uredba Vlade RS in sklep agencije sta začela veljati 1. marca 2003. Povprečne stroške priključevanja za odjemalce je agencija določila po metodi poštna znamka in so določeni za štiri skupine: gospodinske odjemalce; odjemalce na napetosti 0,4 kV, odjemalce na srednji napetosti 1–35 kV in za odjemalce na visoki napetosti nad 35 kV.

2.3.7.2.3 Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov

Agencija je 12. decembra 2003 sprejela novi Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 134/03, uporabljati pa se je začel 1. januarja 2004. Novi pravilnik je bil potreben zaradi uskladitve vsebine in pojmov s sedanjo zakonodajo, zaradi potrebe po ureditvi razmerja med odjemalci električne energije, ki plačujejo ceno za uporabo omrežja, ter upravljavci omrežij, ki so uporabnikom dolžni omogočiti dostop do omrežij in njihovo uporabo po vnaprej določenih cenah. Predlog je bil v javni obravnavi na spletnih straneh agencije od 14. do 28. novembra 2003, nanj pa je agencija prejela približno sto pripomb in predlogov, ki so bili večinoma upoštevani pri pripravi čistopisa.

2.3.7.3 AKTI, H KATERIM JE AGENCIJA IZDALA SOGLASJE

Agencija je februarja 2004 izdala soglasje na kriterije za dostop do omrežja, ki jih je v Pravilniku o dodeljevanju nezagotovljenih čezmejnih prenosnih zmogljivosti določil upravljavec prenosnega omrežja Elektro-Slovenija, d. o. o.

Junija 2003 je agencija izdala soglasje za spremembi 53. in 54. člena Pravilnika o načinu in pogojih ter kriterijih za dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti in oktobra 2003 podala soglasje za spremembe pravilnika, ki jih je pripravil Elektro-Slovenija, d. o. o.

Decembra 2003 je agencija na podlagi 24. člena Uredbe o načinu izvajanja gospodarske javne službe prenos zemeljskega plina in gospodarske javne službe upravljanje prenosnega omrežja (Uradni list RS, št. 8/01 in 11/01) posredovala MOPE mnenje na okvirne pogoje za sklepanje pogodb o dostopu do omrežja za leto 2004. Dokument Cene in komercialni pogoji za uporabo prenosnega plinskega omrežja je agencija preučila z vidika ustreznosti vsebine okvirnih pogojev.

Agencija je spremljala izdelavo osnutka Uredbe o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti. Svoja stališča in predloge za spremembe uredbe je agencija posredovala izdelovalcem akta. Spremembe Uredbe o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti v letu 2003 niso bile izvedene zaradi predvidenih sprememb in dopolnitev EZ.

Agencija je spremljala izdelavo NEP. Svoja stališča in predloge je posredovala MOPE septembra 2003 na podlagi povabila k sodelovanju na njihovi spletni strani.

2.3.8 Mednarodni projekti in sodelovanje

2.3.8.1 PROJEKT PHARE: LIBERALIZACIJA IN REGULIRANJE ENERGETSKEGA PODROČJA

Projekt Phare twinning SI2000/IB/EY-01 je potekal od avgusta 2002 do 23. septembra 2003. Twinning partner je bil regionalni energetski regulator španske regije Castilla y León. Težišče dela je bilo v letu 2003. Ves čas je bil v agenciji svetovalec za predpristopna vprašanja, ki je s svojim delom deloma podpiral delo agencije, deloma pa organiziral in pripravljal strokovne projektne obiske in zasnove pisnih gradiv. Pomagal mu je asistent.

Glavne dejavnosti v okviru tega projekta so bile:

- priprava energetskega trga, analize in posledice njegovega delovanja v EU in Sloveniji,
- liberalizacija in deregulacija elektroenergetskega in plinskega sektorja v Sloveniji,
- nadaljnje regulativne dejavnosti in njihova izvedba na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom,
- reguliranje cen za uporabo omrežij, vključno z dostopi do omrežij, čezmejnih prenosnih poti in kakovostjo električne energije.

Izvajalci projekta Phare so med letom pripravili več izobraževalnih predstavitev in predstavitev posameznih faz projekta, na katerih je agencija intenzivno sodelovala. V Sloveniji je bilo opravljenih šest projektних obiskov, na katerih je dvanajst strokovnjakov za različna področja predstavilo svoje izkušnje in priporočila v obliki delavnic. Na njih so sodelovali številni zaposleni v agenciji. Poleg tega so ti strokovnjaki oblikovali tudi dokumente, v katerih so argumentirali priporočila in v večini primerov ocenili njihove posledice. V glavnem je bilo delo na tem projektu namenjeno trgu in oskrbi z električno energijo. Končno poročilo je potrdila Evropska komisija. Delni rezultati so bili tudi ocenjeni v Poročilu o vrednotenju projektov Phare, ki ga je izdal EMS Consortium. Projekt je dobil najvišje ocene.

V okviru tega projekta je skupina sodelavcev agencije obiskala španski državni energetski regulator (CNE), regionalni energetski regulator (EREN) in nekatera pomembna regulirana podjetja (prenosno in distribucijska) ter park vetrnih elektrarn.

Gostujoči strokovnjaki so ugotavljali, da je Slovenija razvila elektroenergetski trg v skladu s pravnim redom EU in da je ta trg združljiv z notranjim trgov EU. Prav tako je regulatorna institucija, Agencija za energijo RS, uspešno udeležena svoj prispevek k delovanju trga, pri čemer je uporabila povsem primerljive pristope, metode in način dela kot sorodne regulatorne institucije v državah EU. Med svojimi priporočili so zato navedli predvsem usmeritve in možnosti ter predloge, kako nadaljevati in nadgraditi delo agencije.

2.3.8.2 PROJEKT PHARE: LIBERALIZACIJA TRGA Z ZEMELJSKIM PLINOM

Projekt Phare SIO2/IB/EY/01-TL je potekal v obliki kratkega twinninga (twinning light) od decembra 2002 do maja 2003. Twinning partner je bil španski državni regulator za energijo Comisión nacional de energía (CNE). Velika večina dela je bila opravljena v obliki strokovnih projektnih obiskov in delavnic na agenciji. Opravljenih je bilo osem projektnih obiskov, od tega sedem projektnih delavnic v Sloveniji in strokovna ekskurzija v Španiji. Na delavnicah so sodelovali zaposleni v agenciji, v enem primeru tudi predstavniki Ministrstva za okolje, prostor in energijo. Priporočila strokovnjakov so bila uporabljena v razpravi o aktu, ki ureja delovanje prenosnega plinovodnega sistema (SON).

Poleg tega so strokovnjaki oblikovali dokumente s priporočili o konceptualnih vprašanjih ureditve trga z zemeljskim plinom, dostopa do omrežij in nekaj izhodišč za delo na področju cen za uporabo plinovodnih omrežij. Končno poročilo je potrdila Evropska komisija. Delni rezultati so bili ocenjeni v Poročilu o vrednotenju projektov Phare, ki ga je izdal EMS Consortium. Projekt je dobil najvišje ocene.

Gostujoči strokovnjaki so ugotavljali, da je trg z zemeljskim plinom v Sloveniji še na začetku razvojne poti in da je dosedanje delo agencije na tem področju dobro zastavljeno. Med svojimi priporočili so navedli predloge, kako nadaljevati in nadgraditi delo agencije.

2.3.8.3 NOVI PROJEKT PHARE: REGULATIVNI OKVIR V PROCESU ODPIRANJA NOTRANJEGA TRGA Z ENERGIJO V SLOVENIJI

Projekt Phare SI0202.02 Regulativni okvir v procesu odpiranja notranjega trga z energijo v Sloveniji se bo izvajal v obliki tehnične pomoči (TA). V letu 2003 je agencija opravila več faz, potrebnih pred izbiro izvajalca v dvokrožnem postopku javnega naročila na ravni EU: napoved projekta v medijih, vabilo k oddaji ponudb in ožji izbor osmih kandidatov. Tem kandidatom je posredovala projektno dokumentacijo. Ponudbe so prispele do konca leta 2003.

Vsebina tega projekta je nadgradnja dosedanjih projektov, nadaljevanje analiz in priporočila predvsem na tehničnem, ekonomskem in pravnem področju. Agencija je v ta projekt prenesla večino študijskih nalog, ki bi jih sicer morala financirati sama. Glede na to da so se za projekt potegovali vrhunski strokovnjaki EU, agencija upravičeno pričakuje, da bodo rezultati študijskega in analitičnega dela kakovostna podpora pri njenem delu. Poleg neposredne podpore in izvajanja strokovnega dela je s tem zagotovljen tudi prenos strokovnega znanja in izkušenj drugih regulatorjev v Slovenijo.

2.3.8.4 FORUM REGULATORJEV ZA ZEMELJSKI PLIN V MADRIDU

Agencija z udeležbo na forumu regulatorjev za področje zemeljskega plina, ki poteka vsako leto vsaj enkrat v Madridu, spremlja nastajanje dokumentov, ki so med najpomembnejšimi za skupno regulatorsko prakso v EU. Forum regulatorjev je dopolnil Navodila za dobro prakso, ki vsebujejo načela in vodila za ravnanje regulatorjev. Dokumenti in stališča Madridskega foruma močno vplivajo tudi na razmišljanje in ravnanje Evropske komisije pri pripravi njenih pobud in predlogov aktov na ravni EU. Od začetka članstva v EU bo tudi Slovenija polnopravna članica tega foruma, kar bo poleg uveljavitve Slovenije omogočalo tudi aktivno udeležbo in uveljavljanje slovenskih interesov.

Med pomembnimi rezultati dosedanjih zasedanj tega foruma in sklepov, ki jih je forum sprejemal, so predvsem bistveno večja preglednost zmogljivosti in zasedenosti omrežij ter dostop do podatkov o zasedenosti omrežij in kakovosti plina ter zanesljivosti dobav. Za razliko od trga z električno energijo na področju zemeljskega plina splošno velja, da so nekatere omejitve delovanja trga sprejemljive in s tem tudi odmik od popolnoma prostega trga, npr. dolgoročne dobavne pogodbe.

2.3.8.5 FORUM REGULATORJEV ZA TRG Z ELEKTRIČNO ENERGIJO – FIRENŠKI FORUM

Nastal je na pobudo Evropske komisije leta 1998. Na njem se srečujejo na pol leta v Firencah predstavniki nacionalnih regulatorjev, vladni zastopniki, operaterji, uporabniki, trgovci in borze. Forum obravnava teme, ki niso podrobno opredeljene v evropski direktivi. Po zadnjem srečanju je pospešil načrtano delo pri poenotenju in nadaljevanju razvoja metodologije poravnalnega mehanizma pri čezmejnem tarifiranju.

Na forumu namenjajo največ pozornosti usklajevanju nacionalnih tarifnih sistemov in dodeljevanju omejenih čezmejnih prenosnih poti. Namen usklajevanja nacionalnih tarifnih sistemov in uvedbe lokacijskih signalov je pridobiti dolgoročne lokacijske signale v zvezi s stroški uporabe omrežij. Kratkoročne signale zagotavlja plačilo cene za pridobitev prenosnih poti v primeru zamašitve (npr. avkcije za dodelitev čezmejnih prenosnih poti), dolgoročni pa se nanašajo na zagotavljanje sredstev za nove naložbe v prenosne in proizvodne objekte. Smisel tega je v zagotovitvi takšnega načina plačevanja, da bodo proizvajalci v državah, ki so neto izvoznice, plačevali višjo ceno uporabe omrežja, saj povzročajo večje čezmejne pretoke energije. Dodatni namen je tudi izenačitev pogojev za proizvajalce po Evropi, saj zdaj le v nekaterih evropskih državah tudi proizvajalci plačujejo uporabo omrežij. Ovira za delovanje enotnega evropskega trga z električno energijo je tudi ta, da imajo države različne priključnine za priključitev novih proizvajalcev (ponekod so, drugje pa jih ni), dalje različni načini obdavčitve, različni pristopi za spodbujanje okolju prijaznih proizvodnih virov ipd.

2.3.8.6 UDELEŽBE NA CEER, ERRA, SEEERF IN ERGEG

Agencija od ustanovitve sodeluje oziroma je navzoča v mednarodnih organizacijah in procesih, ki so povezani z nalogami energetskih regulatorjev.

V svetu evropskih energetskih regulatorjev CEER (Council of European Energy Regulators) ima agencija vlogo opazovalke, saj smo bili vabljeni na sestanke v Firence in Madrid že v letu 2001. V letu 2003 so potekale priprave za vstop v svet regulatorjev CEER, sodelavci agencije so se udeležili tečaja za pristopne članice; agencija ima tudi delni dostop do dokumentov delovnih skupin. Vstop v delovne skupine pričakujemo po polnopravnem članstvu v EU in sprejetju v CEER.

V regionalnem združenju energetskih regulatorjev ERRA (Energy Regulators Regional Association) je agencija ostala opazovalka; tako je seznanjena z vsemi dogodki in srečanji, ki se jih lahko tudi udeležuje. Delovno sodelovanje bi bilo prezahtevno in bi glede na učinke zahtevalo preveč časa in finančnih sredstev, saj problematika regulacije v jugovzhodni Evropi še ni primerljiva z razmerami v Sloveniji.

Aktivnega sodelovanja nismo vzpostavili niti z združenjem elektriških regulatorjev jugovzhodne Evrope SEEERF (South East Europe Electricity Regulatory Forum). Slovenija je skupaj z Avstrijo in Madžarsko opazovalka, saj je že članica mehanizma ETSO in vpeta v mednarodno energetsko izmenjavo. Kot opazovalci izmenjujemo informacije in se pripravljamo na nadaljnje delo.

Petnajstega novembra 2003 je bila pod okriljem Evropske komisije ustanovljena skupina evropskih regulatorjev za električno energijo in plin ERGEG (European Regulators Group for Electricity and Gas). Skupino sestavljajo predstavniki evropskih energetskih regulatorjev, deluje pa v tesni povezavi z nalogami CEER in ima strokovno-tehnično podporo v Evropski komisiji – direktoratu za energijo in transport. Po vstopu v EU bomo postali polnopravni člani CEER in ERGEG.

2.3.9 Splošno področje

Notranje poslovanje in preglednost delovanja agencije smo v letu 2003 še izboljšali. Dopolnili smo pisarniško poslovanje in ravnanje z dokumentarnim gradivom, ki vključuje arhiviranje gradiva v skladu z Uredbo o pisarniškem poslovanju in dolžnostih upravnih organov do dokumentarnega gradiva. V ta namen smo oktobra 2003 vzpostavili računalniško evidenco vseh dejavnosti, s katero se vsebinsko in rokovno spremljajo dejavnosti agencije.

Opravljen so bile tudi priprave za računalniško vodenje evidenc naročil male vrednosti, ki ga bomo začeli uporabljati v prvi polovici leta 2004.

Pomembno vlogo pri delovanju agencije ima tudi knjižnica, ki deluje znotraj agencije in je polnopravna članica v sistemu COBISS. V njej imamo dostop do gradiva v okviru medknjižnične izposoje iz vseh 273 knjižnic v Sloveniji in knjižnic v tujini, imamo pa tudi lastni fond monografij in serijskih publikacij. V letu 2003 se je knjižnični fond povečal za 96 novih monografij. Povečalo se je tudi število revij, tako da zdaj prejemo 36 serijskih publikacij (domačih in tujih) in dve elektronski. Zaposleni dobivajo po elektronski pošti vsebine iz Uradnih listov RS in Poročevalca. V knjižnici hranimo tudi študije in agencijske interne izdelke, prav tako pa tudi letna poročila drugih ustanov.

2.4 Doseganje zastavljenih ciljev

Agencija je v letu 2003 izpolnila zastavljene cilje razen nalog, navedenih v poglavju 2.4.6.

2.4.1 Opisni in fizični kazalci

Opisna kazalca uspešnosti dela agencije sta predvsem časovna in vsebinska ustreznost delovanja agencije pri njenih zakonsko določenih nalogah. Časovna ustreznost pomeni odzivni čas agencije, ki mora spoštovati zakonsko določene roke, zlasti pri odločanju, na primer v upravnih postopkih. Merilo ustreznosti je število postopkov, ki so se morebiti končali po preteku zakonsko predpisanega roka, in tehnost utemeljitev, zakaj je do tega prišlo.

Vsebinska ustreznost delovanja agencije pri njenih zakonsko določenih nalogah se nanaša zlasti na določanje cen za uporabo omrežij. Med glavne cilje agencije sodi usmeritev, da se stroški za izvajanje reguliranih dejavnosti s področja prenosa in distribucije znižujejo ob stalno dvigajoči se ravni zanesljivosti, kakovosti napajanja in storitev. Merilo ustreznosti je, da se stroški navedenih dejavnosti gibljejo v skladu s postavljenim regulativnim okvirom, kar bo vidno iz letnih poročil podjetij, ki opravljajo te dejavnosti.

Ocena po prvem kazalcu je dobra. Agencija je namreč v upravnih postopkih, izvedenih v letu 2003, spoštovala zakonsko določeni rok in postopke končala brez zamud.

Ocena po drugem opisnem kazalcu še ni mogoča, saj bodo rezultati, to je znižanje zlasti obratovalnih stroškov, vidni šele iz letnih poročil, ki pa še niso na voljo.

Agencija ugotavlja, da je izpolnila zakonsko določene naloge, ki so vsebinsko opisane v poglavju 2.3. Med drugim je pri tem:

- izdala sto licenčnih odločb ali sklepov;
- v upravnem postopku je v okviru reševanja sporov izdala štiri druge odločbe oziroma sklepe;
- v skladu s pristojnostmi, določenimi v EZ in podzakonskih predpisih, je podala tri soglasja oziroma mnenja (soglasje na kriterije za dostop do omrežja; soglasje na spremembo 53. in 54. člena Pravilnika o načinu in pogojih ter kriterijih za dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti; mnenje na okvirne pogoje za sklepanje pogodb o dostopu);
- do konca leta 2003 je večkrat posredovala svoje predloge in pripombe na predlog sprememb in dopolnitev EZ, od tega je enkrat posredovala predloge o spremembah na obstoječi zakon in dvakrat pripombe na predloge sprememb in dopolnitev – skupaj približno sto pripomb;
- izdelala 31 mnenj na pobudo ali zahtevo različnih udeležencev na trgu;
- izdala sklep o določitvi povprečnih stroškov priključevanja na elektroenergetsko omrežje;
- pripravila, uskladila in objavila spremenjen in dopolnjen Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov;
- izpeljala dva mednarodna projekta Phare in vse priprave ter izvedla izbirni postopek za novi projekt Phare;
- objavila Poročilo o delu agencije in stanju na področju energetike v letu 2002;
- seznanila javnost z dogajanjem na trgu z električno energijo v Sloveniji in EU na dvodnevni mednarodni konferenci, ki jo je organizirala;
- trinajst sodelavcev agencije se je v letu 2003 udeležilo različnih dogodkov – srečanj, konferenc, seminarjev in posvetovanj – v Sloveniji in tujini. Na njih so imeli skupaj kar 36 referatov pred domačo in tujo javnostjo. S svojimi prispevki so pomagali širiti vedenje o različnih vidikih procesov odpiranja trga z električno energijo in zemeljskim plinom in vlogi energetskih regulatorjev ter posameznih specifičnih temah s področja električne energije in zemeljskega plina.

2.4.1.1 FINANČNI KAZALCI

v tisoč SIT

Konto	Naziv konta	Realizacija FN	Finančni	Realizacija FN	Indeks	Indeks
		2002	načrt 2003	2003	real. 03/ FN 03	real. 03/ real. 02
I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)		355.481	444.154	457.397	103,0	128,7
TEKOČI PRIHODKI (70+71)		355.481	440.903	457.388	103,7	128,7
70 DAVČNI PRIHODKI						
71 NEDAVČNI PRIHODKI		355.481	440.903	457.388	103,7	128,7
710 UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA		7.156		5.265		73,6
7100 Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend jav. pod.						
7101 Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend dr. pod.						
7102 Prihodki od obresti		7.156		5.265		73,6
7103 Prihodki od premoženja						
713 PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV		1.969		10.894		553,3
7130 Prihodki od prodaje blaga in storitev		1.969		10.894		553,3
714 DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI		346.356	440.903	441.229	100,1	127,4
7140 Drugi prostovoljni prispevki za socialno varnost						
7141 Drugi nedavčni prihodki		346.356	440.903	441.229	100,1	127,4
72 KAPITALSKI PRIHODKI				9		
73 PREJETE DONACIJE						
74 TRANSFERNI PRIHODKI			3.251			
740 TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JF INSTITUCIJ			3.251			
7400 Prejeta sredstva iz državnega proračuna			3.251			
7401 Prejeta sredstva iz proračunov lokalnih skupnosti						
7402 Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja						
7403 Prejeta sredstva iz drugih javnih skladov						
II. SKUPAJ ODHODKI (40+42)		416.261	444.154	319.815	72,0	76,8
40 TEKOČI ODHODKI		263.660	328.704	305.191	92,8	115,8
400 PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM		112.904	158.221	144.617	91,4	128,1
4000 Plače in dodatki		103.464	144.761	131.489	90,8	127,1
4001 Regres za letni dopust		2.265	3.040	2.862	94,1	126,4
4002 Povračila in nadomestila		4.306	7.706	5.788	75,1	134,4
4003 Sredstva za delovno uspešnost		2.062	2.574	2.679	104,1	129,9
4004 Sredstva za nadurno delo		804		1.428		177,6
4005 Plače za delo nerezidentov po pogodbi						
4009 Drugi izdatki zaposlenim		3	140	371	265,0	12.366,7
401 PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST		17.444	24.385	22.137	90,8	126,9
4010 Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje		9.589	13.437	12.168	90,6	126,9
4011 Prispevek za zdravstveno zavarovanje		7.682	10.711	9.749	91,0	126,9
4012 Prispevek za zaposlovanje		65	89	83	93,3	127,7
4013 Prispevek za starševsko varstvo		108	148	137	92,6	126,9

v tisoč SIT

Konto	Naziv konta	Realizacija FN	Finančni	Realizacija FN	Indeks	Indeks
		2002	načrt 2003	2003	real. 03/ FN 03	real. 03/ real. 02
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	133.312	146.098	138.437	94,8	103,8
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	46.635	36.004	35.329	99,1	75,8
4021	Posebni material in storitve	41				
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	6.283	8.160	8.631	105,8	137,4
4023	Prevozni stroški in storitve	1.878	3.000	3.077	102,6	163,8
4024	Izdatki za službena potovanja	12.071	16.400	15.378	93,8	127,4
4025	Tekoče vzdrževanje	726	2.200	1.866	84,8	257,0
4026	Najemnine in zakupnine (leasing)	35.700	39.860	33.866	85,0	94,9
4027	Kazni in odškodnine					
4028	Davek na izplačane plače	8.847	12.889	12.198	94,6	137,9
4029	Drugi operativni odhodki	21.131	27.585	28.092	101,8	132,9
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	152.601	115.450	14.624	12,7	9,6
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	152.601	115.450	14.624	12,7	9,6
4200	Nakup zgradb in prostorov					
4201	Nakup prevoznih sredstev					
4202	Nakup opreme	26.245	18.450	10.203	55,3	38,9
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	95	1.000	637	63,7	670,5
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	231		154		66,7
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev					
4207	Nakup nematerialnega premoženja	126.030	96.000	3.630	3,8	2,9
4208	Študije o izvedljivosti projektov					
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog					
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (I. - II.)	-60.780		137.582		

Tabela 3: Finančni kazalci

Gornja tabela po posameznih vrstah prihodkov in odhodkov prikazuje realizacijo finančnega načrta agencije za leto 2003 ter indekse rasti glede na načrtovane vrednosti za leto 2003 in glede na realizirane vrednosti v letu 2002.

V letu 2003 so bili realizirani 103 odstotki vseh načrtovanih prihodkov in le 72 odstotkov vseh načrtovanih odhodkov, zaradi česar znaša presežek prihodkov nad odhodki po načelu denarnega toka ob koncu leta 137.582 tisoč SIT.

2.4.1.1.1 Prihodki

Nedavčni prihodki

Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij, ki so najpomembnejši vir prihodkov agencije (drugi nedavčni prihodki) so bili realizirani v vrednosti 441.229 tisoč SIT, ki je enaka načrtovani.

V letu 2003 je bilo ustvarjenih 10.894 tisoč SIT nenačrtovanih prihodkov od prodaje blaga in storitev, ki izvirajo iz prihodkov od izvedbe mednarodne konference o trgu z električno energijo in posvetovanja v zvezi z uveljavitvijo prenovljenih Slovenskih računovodskih standardov v prakso, ter 5265 tisoč SIT nenačrtovanih prihodkov od obresti, ki izvirajo predvsem iz plasiranja presežkov likvidnih sredstev v kratkoročne tolaarske depozite, nakup zakladnih menic Republike Slovenije, pa tudi od vpoglednih sredstev na podračunu državne zakladnice.

Kapitalski prihodki

Nenačrtovani realizirani kapitalski prihodki v vrednosti devet tisoč SIT izvirajo od prodaje izločenega neuporabnega drobnega inventarja.

Transforni prihodki

Za leto 2003 načrtovana sredstva iz državnega proračuna v vrednosti 3251 tisoč SIT zaradi prenosa presežka prihodkov iz leta pred tem niso bila črpana.

2.4.1.1.2 Odhodki

Tekoči odhodki

Tekoči odhodki so v letu 2003 znašali skupaj 305.191 tisoč SIT, kar je 92,8 odstotka načrtovanih. Večji del tekočih odhodkov je povezan s številom zaposlenih, bodisi neposredno (plače in drugi izdatki zaposlenim, prispevki delodajalcev za socialno varnost, davek na izplačane plače, izdatki za službena potovanja in strokovno izobraževanje), bodisi posredno (pisarniški material, strokovna literatura). Finančni načrt za leto 2003 je predvideval povprečno 23 zaposlenih, medtem ko je bilo realizirano število zaposlenih na podlagi delovnih ur 21, kar pomeni 91,3-odstotno realizacijo in pojasnjuje odstotek realizacije tekočih odhodkov.

Investicijski odhodki

Investicijski odhodki so bili v letu 2003 realizirani le 12,7-odstotno in so znašali 14.624 tisoč SIT. Odhodki za nakup opreme in drugih osnovnih sredstev so znašali dobro polovico predvidenih, načrtovani odhodki za nakup nematerialnega premoženja (strokovne študije) pa so ostali skoraj v celoti neizrabljeni. Večina predvidenih študij je bila prenesena v okvir projekta Phare SI0202.02 – Regulatorni okvir v procesu odpiranja notranjega trga z energijo v Sloveniji, za tri študije pa so bile pogodbe z zunanjimi izvajalci sklenjene šele ob koncu leta, tako da je bila iz načrtovanih sredstev realizirana le študija za izračun povprečnih stroškov priključevanja na električno omrežje in zadnja faza v letu 2001 razpisane primerjalne študije o kakovosti električne energije na ravni EU.

Iz podatkov o posameznih vrstah odhodkov je vidno, da so se gibali v mejah načrtovanih in v finančnem načrtu za leto 2003 načrtovane vrednosti le v nekaj primerih neznatno presegajo, zato menimo, da ne potrebujejo posebnega komentarja. Indeks, ki odstopa od ostalih, je indeks realizacije drugih izdatkov zaposlenim, ki vključuje izplačano solidarnostno pomoč sodelavki zaradi dolgotrajne bolniške odsotnosti.

2.4.2 Posledice izvajanja programa dela

Pomemben rezultat delovanja agencije je izboljšanje preglednosti in predvidljivosti na trgu, predvsem z električno energijo. Ugodne spremembe v tej smeri so bile opazne že po uveljavitvi prvega Pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov. Zelo se je povečala preglednost cen električne energije, k čemur je agencija v letu 2003 prispevala predvsem z nadaljnjim razkrivanjem in utemeljevanjem strukture stroškov v delu, ki se nanašajo na elektroenergetska omrežja. Po strokovni analizi stroškov in v skladu z veljavnim regulativnim okvirom je agencija predlagala cene za uporabo omrežij. Znotraj cen za uporabo omrežij je agencija določila omrežnine za leto 2004 skladno z navedenim regulativnim okvirom, na katerega je dala soglasje vlada RS v letu 2002 in ki predvideva vsakoletni postopni dvig omrežnin. Vlada RS je zaradi inflacijskih ciljev in vstopa Slovenije v ERM2 posegla z uredbo v potrjeni način določanja omrežnine in za šest mesecev, to je od 1. januarja do 31. junija 2004, zamrznila cene omrežnine, ki so veljale 12. decembra 2003.

Preglednost se povečuje tudi na trgu z zemeljskim plinom. Skladno z EZ je izvajalec gospodarske javne službe upravljanja prenosnega omrežja in prenosa zemeljskega plina objavil okvirne cene in druge komercialne pogoje za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja v Uradnem listu RS, št. 131/2003, 24. decembra 2003. Po sedanji zakonodaji na distribucijski ravni to še ni bilo potrebno.

Številni udeleženci trga se na agencijo pogosto obračajo s strokovnimi vprašanji in zahtevami, med njimi tudi takimi, ki spadajo v pristojnosti drugih organov in organizacij. V takih primerih jih agencija napoti na ustreznih pristojni organ. V poglavju 2.3.4.3 so podrobneje opisane dejavnosti agencije pri posredovanju mnenj in odgovorov, kar je poleg drugih rezultatov tudi močno izboljševalo obveščenost udeležencev trga in preglednost dogajanj.

2.4.3 Ocena uspeha v primerjavi s predhodnim letom

2.4.3.1 IZVAJANJE REGULATIVNEGA OKVIRA

V letu 2003 je agencija izvajala program dela za to leto, veliko nalog pa je bilo povezanih z dejavnostmi iz preteklega leta, še posebno z regulativnim okvirom za elektroenergetska omrežja. Agencija je pripravila vse potrebne strokovne podlage za določitev cen za uporabo elektroenergetskih omrežij, predlog korekcijskih faktorjev za distribucijska podjetja in spremenjen ter dopolnjen Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, s čimer je, kakor v letih 2001 in 2002, pravočasno in strokovno izpolnila zakonsko obveznost.

Razmejevanje stroškov med reguliranimi in tržnimi dejavnostmi ter določanje upravičenih stroškov po določenih nove metodologije izračuna stroškov sta omogočila večjo preglednost poslovanja podjetij na področju prenosa in distribucije električne energije. Regulirana podjetja so v letu 2003 na področju reguliranih dejavnosti v veliki meri upoštevala zahteve po zniževanju stroškov delovanja in vzdrževanja iz regulativnega okvira. Agencija si je na podlagi mesečnega spremljanja realizacije porabe električne energije zagotovila bazo podatkov, ki jo sproti dopolnjuje za potrebe različnih analiz in nadzora.

2.4.3.2 PRAVILNIK O DOLOČITVI CEN ZA UPORABO ELEKTROENERGETSKIH OMREŽIJ IN KRITERIJH ZA UPRAVIČENOST STROŠKOV

Agencija je v letu 2003 prvič transparentno sprejemala podzakonski akt tako, da je zainteresirano javnost pozvala k sodelovanju pri oblikovanju akta. V zvezi s tem je bil izdan tudi Poslovnik za sprejem podzakonskih aktov agencije za energijo Republike Slovenije, ki podrobneje ureja sodelovanje zainteresirane javnosti pri izdaji aktov. Na javni poziv agencije, objavljen na spletnih straneh, je bil velik odziv, saj je agencija prejela skoraj sto pripomb in predlogov, ki jih je preučila in utemeljene predloge tudi upoštevala pri oblikovanju končnega besedila akta.

2.4.3.3 LICENCIRANJE

..... Leto	2001	2002	2003
Izdane licence	615	163	89
Sklep o zavržbi	10	10	8
Sklep o ustavitvi			1
Zavrnjene vloge			2
SKUPAJ:	625	173	100

Tabela 4: Pregled postopkov za izdajo licenc po letih

Iz tabele je vidno, da število postopkov za izdaja licenc iz leta v leto upada. Licence je začela agencija izdajati leta 2001, in sicer za obdobje petih let. Zato povsem razumljivo, da je bilo v prvem letu prejetih največ vlog in izdanih največ licenc. V letu 2002 je agencija prejela 173 vlog in izdala 163 pozitivnih odločb, v letu 2003 pa prejela 100 vlog in izdala 89 licenc za opravljanje energetske dejavnosti. Približno enako kakor v letu 2002 je bilo število zavrjenih, zavrženih vlog ali s sklepom ustavljenih postopkov. Vsi postopki so bili končani v zakonsko določenih rokih in zoper odločitve agencije ni bilo nobene pritožbe.

2.4.3.4 SPORI IN PREVENTIVNO DELOVANJE AGENCIJE

Agencija ocenjuje, da je v letu 2003 v celoti uspešno rešila vse spore v njeni pristojnosti. Ker EZ ne predvideva posebnega upravnega postopka reševanja sporov, ki izhajajo iz dostopa do omrežij ali iz obračunane cene za uporabo omrežij, se uporabljajo določbe Zakona o splošnem upravnem postopku. Ta določa, da mora biti odločba o pritožbi izdana in vročena stranki najpozneje v dveh mesecih od dneva, ko je organ prejel popolno pritožbo, kar je agencija storila v vseh obravnavanih sporih. Uspešnost reševanja sporov potrjuje tudi to, da so sklepi oziroma odločbe agencije postale pravnomočne, saj stranke postopka zoper odločitve agencije niso uveljavljale varstva pravic.

Agencija je preventivno nadzorovala trg z električno energijo in plinom s preučevanjem prejetih prošenj za mnenje in vprašanj ter s posredovanjem mnenj in odgovorov. Temeljna vodila pri izvajanju te dejavnosti so bila zlasti dosledno upoštevanje zakonskih in podzakonskih predpisov pri pripravi mnenj in odgovorov na vprašanja ter njihovo posredovanje v razumnem roku.

Uspeh pri delu agencije je tudi odzivnost pri odjemalcih, reguliranih podjetjih in širši javnosti, ki se nanaša na eksterne akte, ki jih izdaja agencija. Pri uporabi določil akta s področja določevanja cen za uporabo omrežij in akta za določitev povprečnih stroškov priključevanja na omrežje ni bilo evidentiranih nobenih sporov. Agencija je v posamičnih primerih podajala samo dodatna tolmačenja uporabe posameznih določil. Podobno velja glede samih kriterijev za dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivostih, ki jih je odobrila agencija.

2.4.4 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti

Prizadevanja agencije so usmerjena v urejeno in smotrno poslovanje, ki omogoča doseganje zastavljenih ciljev in kakovostne storitve v skladu z nalogami, ki jih ji nalaga zakon. Pri tem dosledno spoštuje sprejete usmeritve, postopke, zakone in druge predpise ter skrbi za smotrno uporabo virov. Pri izvajanju nalog si prizadeva za optimalno razmerje med uporabo lastnega znanja in izkušenj ter znanja sodelujočih zunanjih strokovnjakov oziroma institucij.

Če primerjamo tekoče odhodke na zaposlenega v letu 2003 in v letu 2002, ugotovimo, da se je učinkovitost agencije povečala, saj ji je odhodke uspelo znižati za skoraj sedem odstotkov – od 15,5 milijona tolarjev na zaposlenega v letu 2002 na 14,5 milijona tolarjev v letu 2003.

Prav tako je agencija v skladu z načelom dobrega gospodarja v letu 2003 izjemno znižala investicijske odhodke za pridobitev potrebnih strokovnih študij s preučitvijo možnosti njihove vključitve v okvir projekta Phare, hkrati pa skrbela za ustrezno naganje kratkoročno prostih denarnih sredstev.

2.4.5 Notranji finančni nadzor

Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ kot podzakonski akt Zakona o javnih finančah (Uradni list RS, št. 72-3448/2002) nalaga agenciji kot proračunskemu uporabniku, katerega letni proračun ne presega 500 milijonov tolarjev, zagotovitev notranje revizije poslovanja najmanj enkrat v obdobju vsakih treh let, pri čemer lahko opravijo storitev tudi zunanji izvajalci z ustreznim znanjem in strokovnimi izkušnjami.

Agencija je 13. januarja 2004 sklenila pogodbo o izvedbi notranje revizije svojega poslovanja, s poudarkom na pregledu računovodskih izkazov za leto 2003, s podjetjem za revidiranje in poslovno svetovanje KPMG Slovenija, d. o. o., ki je izvedlo revizijo v februarju 2004. Preučeni so bili načini evidentiranja poslovnih dogodkov v poslovnih knjigah in notranjega nadzora na področju evidentiranja poslovnih dogodkov ter opravljena presoja pravilnosti izkazanih postavk v računovodskih izkazih. Po opravljeni notranji reviziji je podjetje KPMG Slovenija, d. o. o., podalo pisno ugotovitev, da pri delu niso zaznali nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki bi pomembno vplivale na izkazane postavke v računovodskih izkazih agencije za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2003.

2.4.6 Nedoseženi cilji

Med nedosežene cilje se štejejo naloge in dejavnosti, ki jih agenciji ni uspelo uresničiti v dogovorjenih rokih ali želeni vsebini.

2.4.6.1 REGULIRANJE CEN

Med nedosežene cilje na področju reguliranja cen sodijo predvsem dejavnosti, povezane z uveljavitvijo cen za omrežnino za leto 2004 in upoštevanje predloga korekcijskih faktorjev za leto 2004 za izravnavo prihodkov med reguliranimi podjetji distribucije električne energije. Predlogi cen in korekcijskih faktorjev so bili konec leta 2003 zavrženi zaradi jesenske napovedi Vlade RS o vstopu Slovenije v program ERM2.

2.4.6.2 PROJEKTNE NALOGE

Agencija je v letih 2003 in 2004 predvidela naročilo večjega števila projektnih nalog, vendar je zaradi gospodarnosti veliko večino vsebin napovedanih nalog prenesla v izvajanje v mednarodni projekt Phare Regulativni okvir v procesu odpiranja notranjega trga z energijo v Sloveniji. Tako bo agencija izkoristila še zadnjo priložnost, da uporabi sredstva iz predpristopne pomoči EU Sloveniji na področju notranjega trga z energijo.

2.4.6.3 INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

Na področju nadaljnega razvoja informacijskega sistema ni bila izvedena naloga Podatkovno skladišče in informacijske povezave, navedena v seznamu potrebnih projektnih nalog v obdobju 2003–2004. Del pripravljanih dejavnosti s področja vsebinsko-strokovne zasnove te naloge je bil izveden v letu 2003, glavni del dejavnosti pa je predviden v letu 2004.

2.4.7 Preseganje načrtovanih nalog

Med preseganje načrtovanih nalog se štejejo naloge in dejavnosti, ki so se izvajale v večjem obsegu od načrtovanega zaradi okoliščin, ki jih ni bilo mogoče vnaprej predvideti.

2.4.7.1 AKTIVNOSTI ZARADI NEPOTRJENIH KOREKCIJSKIH FAKTORJEV

Ker Vlada RS zaradi doseganja ciljev pri vstopu v ERM2 ni potrdila predloga za obvezujoča izhodišča za pogodbe o dostopu do prenosnega omrežja za leto 2004 in korekcijskih faktorjev za obračun prenosa električne energije distribucijskim podjetjem, je agencija iskala dodatne različice in možnosti. S tem namenom je v novembru in decembru intenzivno izvajala najrazličnejše analize, izračune in scenarije, komunicirala z vplivnimi akterji pri sprejemanju odločitev Vlade RS ter pripravila dva dodatna predloga omrežnine za leto 2004. Navedene dejavnosti agencije v zadnjih dveh mesecih leta so bile obsežne, zahtevne in odgovorne, zato se jim je agencija kljub drugim pomembnim načrtovanim nalogam v celoti posvetila.

2.4.7.2 PROJEKT NAKUPA POSLOVNIH PROSTOROV

Agencija se je v sklopu priprave finančnega načrta za leti 2004 in 2005 odločila poiskati ponudbe za nakup ustreznih poslovnih prostorov za svoje delovanje. Za to se je odločila na pobudo Ministrstva za finance, ki je ob preučevanju poročila agencije za leto 2002 ugotovilo, da je nakup prostorov racionalnejši od najema. V letu 2003 je bil izveden projekt, v katerem so bile opravljene vse dejavnosti, potrebne za nakup poslovnih prostorov. Tako je agencija pridobila več ponudb za prostore in tudi vire financiranja (kredit, lizing), pri čemer je bilo vodilo, da letni stroški, povezani z nakupom prostorov, ne smejo presegati letnih stroškov zdaj najetih poslovnih prostorov agencije. Ker agencija pri nakupu nepremičnine nima možnosti za odbitek vstopnega davka na dodano vrednost, se je odločila iskati najugodnejšo različico nakupa rabljenih prostorov, ki so obremenjeni le z 2-odstotnim davkom na promet nepremičnin. V postopku pridobivanja informacij in ponudb je bilo opravljenih več ogledov in sestankov in pripravljenih tudi več različic nakupa. Po opravljenem povpraševanju in analizi ponudb za poslovne prostore je prišla v ožji izbor nepremičnina, ki izpolnjuje vse kriterije – glede lokacije, velikosti, stanja nepremičnine in tudi funkcionalnosti. Nakup poslovnih prostorov je v izvajanju.

2.4.7.3 PROGRAM DELA IN FINANČNI NAČRT ZA LETI 2004 IN 2005

Agencija je pripravila predlog Programa dela in finančnega načrta za leti 2004 in 2005 in ga v predpisanem roku 15. septembra 2003 posredovala ministrstvu, pristojnemu za energetiko. Na omenjeni dokument finančno ministrstvo ni imelo pripomb, pripravljen pa je bil pregledneje in podrobneje kakor v prejšnjih letih, dodatne zahteve pa je večkrat izrazilo Ministrstvo za okolje, prostor in energijo. Kljub preoblikovanju dokumenta in številnim dopolnitvam, ki so za programe dela in finančne načrte sorodnih ustanov v Sloveniji in v državah EU neobičajne in ki so zahtevale veliko dodatnega dela, dokumenta resorno ministrstvo še ni posredovalo Vladi RS v potrditev.

2.4.7.4 CERTIFIKATI RECS

V letu 2003 se je pokazalo, da je v Sloveniji treba pripraviti pogoje za izdajanje t. i. zelenih certifikatov, kar je bil poslovni interes udeležencev na trgu. Ta prizadevanja je agencija podprla in dejavnosti zasnovala tako, da jih je mogoče širše uporabiti in izboljšati. Agencija se zaveda, da bo država v skladu z direktivo EU morala zagotoviti dokazovanje porekla energije. To je širše področje, na katerem se je agencija angažirala z namenom, da ga uredi v prid slovenskemu energetskega gospodarstvu. Delo agencije na tem področju je podrobneje opisano v poglavju 2.3.1.6.

2.5 Učinki dela agencije na druga področja

2.5.1 Učinki na gospodarstvo

Pri izvajanju nalog, določenih z EZ, agencija udejanja tržna načela, ki omogočajo gospodarskim subjektom pregledno delovanje na energetskih trgih. Pri tem je agencija v splošnem aktu – Pravilniku o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij – opredelila mehanizme trajnega ohranjanja ravni kakovosti dobave električne energije, preglednosti tarifnih postavk za elemente CUO in stabilnega okolja za vlagatelje oziroma lastnike elektroenergetske infrastrukture.

2.5.2 Učinki na varovanje okolja

Za doseganje ciljev energetske politike Slovenije, ki so opredeljeni v EZ, je agencija na področju varstva okolja upoštevala spodbude pri trgovanju z električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov. V Pravilniku o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov je uporabila načelo obračunavanja minimalnih stroškov pri prenosu električne energije med kvalificiranim proizvajalcem, ki proizvaja električno energijo iz elektrarn z močjo, manjšo kot 1 MW, in odjemalcem, ki to energijo odkupuje.

Z vpeljevanjem in izdajanjem certifikatov RECS agencija posredno vpliva na uspešno izpolnjevanje obveznosti, ki jih ima Slovenija pri izpolnjevanju kjotskega protokola o zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Poleg tega agencija ugotavlja in potrjuje poreklo električne energije. To je pomembno zaradi obveznosti, ki jih narekuje direktiva EU (2003/54/EC), in sicer obveznega objavljanja deleža posameznih proizvodnih virov v celotni strukturi električne energije posameznega dobavitelja v preteklem letu. Tako bo mogoče pridobiti informacije o vplivu obstoječe strukture proizvodnih virov na okolje, predvsem glede emisij ogljikovega dioksida (CO₂) in problematike radioaktivnih odpadkov.

2.5.3 Učinki na regionalni razvoj

Pri določanju cen za uporabo elektroenergetskih omrežij je agencija upoštevala načelo obračuna po metodi enotne poštné znamke. Ta metoda pri trgovanju z električno energijo ne upošteva obračuna prenosa energije glede na geografsko lego pogodbenih partnerjev (proizvajalca-odjemalca), s čimer enako obravnava odjemalce oziroma proizvajalce, ne glede na lokacijo v državi.

2.5.4 Učinki delovanja agencije na varstvo odjemalcev in potrošnikov

Agencija mora imeti po Zakonu o medijih odgovorno osebo, ki zagotavlja javnost delovanja, ter na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja uradno osebo, pristojno za posredovanje informacij javnega značaja.

V letu 2003 je agencija v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja transparentno sprejela Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov. Predlog je bil v javni obravnavi na spletnih straneh agencije, nanj pa so lahko vsi zainteresirani podali pripombe in predloge. Objavila je tudi pripomočke za izračun omrežnine.

Agencija in Zveza potrošnikov Slovenije sta se povezali in se dogovarjata o oblikah nadaljnjega sodelovanja.

Agencija je z navedenimi dejavnostmi v letu 2003 izboljšala obveščeno odjemalcev ter javnost in preglednost svojega delovanja v korist vseh udeležencev na trgu z električno energijo.

2.6 Drugo

2.6.1 Kadri

Agencija si je v letu 2003 prizadevala pridobiti nove strokovnjake in strokovno usposobiti sodelavce ter zagotoviti delovne razmere v skladu s svojim poslanstvom. Specifično delovno področje agencije, nove zahteve EU, predvidene širitve delovnih nalog, obvezno mednarodno sodelovanje in razmeroma majhno število zaposlenih glede na zahtevnost in obseg delovnih področij agencije zahtevajo posebna strokovna znanja, veliko angažiranost in inventivnost sodelavcev. Mrežna organiziranost po službah in dejavnostih oz. nalogah zahteva tudi veliko sodelovanja zaposlenih različnih strok na posebnih delovnih področjih agencije in multidisciplinarno usmerjenost. Zato je nujno vlaganje agencije v razvoj zaposlenih – v strokovna znanja, veščine in razvijanje njihovih sposobnosti.

2.6.1.1 ANALIZA KADROVANJA

V programu dela za leti 2003 in 2004, ki ga je sprejela Vlada RS, je bilo predvideno, da bo agencija v letu 2003 zaposlovala 25 delavcev (konec leta 2003) oziroma štiri delavce več, kot je bilo stanje zaposlenih konec leta 2002. Povprečno je bilo v letu 2003 zaposlenih 22,2 delavca, ob koncu leta 2003 je bilo zaposlenih 24 delavcev, od tega 23 za nedoločen čas in en delavec za določen čas (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom). Iz navedenih podatkov je vidno, da je agencija v letu 2003 skoraj v celoti izpolnila predvideno zaposlovanje. Povprečna starost zaposlenih v agenciji je 41 let.

Agencija se je tudi v letu 2003 pri iskanju novih sodelavcev upoštevala poslanstvo in naloge agencije. Tako je maja 2003 zaposlila univ. dipl. novinarko za področje odnosov z javnostmi; do takrat v agenciji tega področja ni pokrival nihče in si je agencija pomagala predvsem z zunanjimi izvajalci. Septembra 2003 je agencija zaposlila dva univ. dipl. pravnika, od tega enega za določen čas - nadomeščanje sodelavke med porodniškim dopustom. V drugi polovici leta je agencija zaradi predvidenih sprememb slovenske zakonodaje in nadaljnjega odpiranja trgov, večjega števila upravičenih odjemalcev in mogočih spornih pravnih razmerij, kot posledice sprememb zakonodaje EU, že zaznala večji obseg sporov in pravnih nedorečenosti, predvsem pa veliko več dela na področju ekonomske regulacije. Zato je ob koncu leta 2003 začela postopke za izbor nujno potrebnih štirih novih sodelavcev tehnične in ekonomske stroke. Zaradi nepotrjenega programa dela in finančnega načrta za leto 2003 bodo postopki končani v letu 2004.

2.6.1.2 KADROVSKA STRUKTURA

V agenciji je zaposlenih več kot 80 odstotkov delavcev z univerzitetno izobrazbo, podrobnejša struktura je vidna iz tabele 5. Konec leta 2003 je bilo v agenciji zaposlenih 10 sodelavcev tehnične stroke (42 odstotkov), šest sodelavcev ekonomske stroke (25 odstotkov) in šest sodelavcev pravne stroke (25 odstotkov), pri čemer je bila ena sodelavka zaradi porodniškega dopusta odsotna od februarja, dva sodelavca pa je agencija zaposlila v septembru. Sodelavca drugih strok sta bila dva (osem odstotkov).

Služba	Število zaposlenih	Izobrazba
direktor, pomočnik direktorja, generalna sekretarka (vodja pravne in službe skupnih dejavnosti)	3	doktor znanosti, magister, univ. dipl. prav.
Ekonomska služba	4	vsi univ. dipl. ekon.
Tehnična služba	5	vsi univ. dipl. inž.
Pravna služba	4 + 1 na porodniškem dopustu	vsi univ. dipl. prav.
Služba skupnih dejavnosti	7	1 univ. dipl. inž., 1 univ. dipl. ekon., 1 univ. dipl. novinar, 1 dipl. inž. *, 1 ekon., 1 viš. uprav., 1 tehnik
- oddelek za informacijsko tehnologijo	2	
- odnosi z javnostmi	1	
- računovodstvo	1	
- sekretariat	1	
- vložišče	}	
- kadri		
- evidenca javnih naročil	}	
- knjižnica		1
- računalniška podpora licenc		
SKUPAJ	24	

*) V .etu 2003 je imela delavka štiriurni delovni čas.

Tabela 5: Stanje zaposlenih konec leta 2003 in izobrazbena struktura po službah.

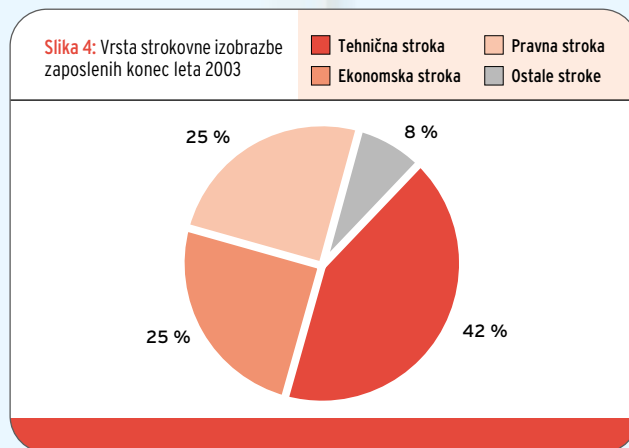
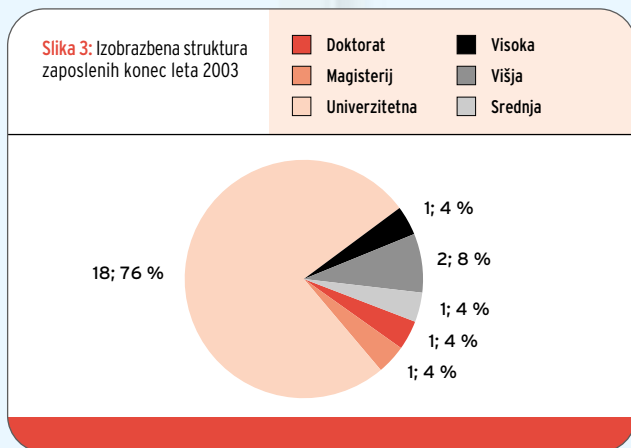
2.6.1.3 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

Agencija mora na področju izobraževanja zaposlenih slediti mednarodni regulativni praksi in usmeritvam, ki se za trg z električno energijo in zemeljskim plinom uveljavljajo v državah EU. Delavci so si v sorazmerno kratkem času delovanja agencije pridobili veliko novega znanja s področja regulacije energetskega trga, vendar morajo vse spremembe na energetskega trga spremljati in se na tem področju nenehno izobraževati ter tako slediti smernicam evropske energetske politike. Posebna strokovna znanja s področja regulacije je za zdaj praviloma mogoče dobiti le v tujini.

Zaposleni so se v letu 2003 udeležili različnih mednarodnih konferenc oziroma izobraževanj s področij ekonomске regulacije ter regulacije trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, investicij, kakovosti oskrbe z električno energijo, dostopov do omrežij in čezmejnega trgovanja, delovanja trgov z električno energijo v sosednjih državah, obnovljivih virov energije in zelenih certifikatov. Sodelavci agencije so na nekaterih konferencah tudi sami sodelovali z referati oziroma prispevki.

Delavci agencije morajo tudi sproti pridobivati ter širiti znanje o evropski in novi slovenski zakonodaji, predvsem zakonu o delovnih razmerjih, javni upravi, plačah v javnem sektorju, finančnem poslovanju ter organiziranju in vodenju dela. S tem namenom so se delavci v letu 2003 udeleževali predvsem enodnevnih seminarjev, ki jih organizirajo posamezne izobraževalne organizacije in republiške institucije. Zaradi izrazito timske narave dela v agenciji, projektne organizacije in sodelovanja z javnostjo so se sodelavci agencije izobraževali tudi na področju vodenja, organizacije in komunikacij.

Večina delavcev agencije je v letu 2003 izpopolnjevala znanje tujih jezikov, zlasti angleščine, katere poznavanje je zaradi narave dela in sodelovanja s tujimi institucijami nujno potrebno.

Če je interes delavca in agencije, se delavce spodbuja k pridobitvi dodatne strokovne izobrazbe za izvajanje nalog na njihovem delovnem področju. Tako se je ena delavka v letu 2003 začela izobraževati za računovodkinjo državnega sektorja oziroma preizkušeno računovodkinjo državnega sektorja, tri delavke se dodatno izobražujejo v ekonomiji (dva magistrska in en visokošolski študij). En delavec se je izpopolnjeval v znanju administratorja računalniških sistemov.

2.6.2 Naložbe

V letu 2003 je imela agencija novih nabav osnovnih sredstev, neopredmetenih dolgoročnih sredstev in drobnega inventarja z življenjsko dobo nad enim letom v skupni vrednosti 13.285 tisoč SIT, investicijski odhodki pa so znašali skupaj 14.624 tisoč SIT in se nanašajo na:

- nakup pisarniškega pohištva 170 tisoč SIT
- nakup računalniške in programske opreme 6.019 tisoč SIT
- nakup velike specializirane računalniške napeljave 723 tisoč SIT
- nakup opreme za tiskanje in razmnoževanje 1.071 tisoč SIT
- nakup opreme za varovanje 2.076 tisoč SIT
- nakup telekomunikacijske opreme in napeljav 144 tisoč SIT
- nakup drugih osnovnih sredstev (drobnega inventarja) 637 tisoč SIT
- investicijsko vzdrževanje 154 tisoč SIT
- pridobitev drugih neopredmetenih osnovnih sredstev (študije) 3.630 tisoč SIT
- skupaj 14.624 tisoč SIT

Neporabljena investicijska sredstva, opredeljena v potrjenem finančnem načrtu za leto 2003, ki so izkazana v presežku prihodkov nad odhodki poslovnega leta, namerava agencija po pridobitvi soglasja ustanovitelja uporabiti v letu 2004 za delno financiranje nakupa poslovnih prostorov za svoje delovanje in potrebno dodatno opremo teh prostorov.

3 Bilanca stanja

..... **Bilanca stanja na dan 31. 12. 2003** Stanje Stanje Struktura Indeks
 v tisoč SIT ... v tisoč SIT v % 2003/
 31. 12. 2003 ... 31. 12. 2002 ... 31. 12. 2003 2002

SREDSTVA	397.330	285.525	100,0	139
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	153.867	188.098	38,7	82
Neopredmetena dolgoročna sredstva	172.026	165.964	-	104
Popravek vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev	(42.481)	(8.702)	-	488
Nepremičnine	0	0	-	-
Popravek vrednosti nepremičnin	0	0	-	-
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	55.090	50.463	-	109
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	(30.768)	(19.627)	-	157
B. Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve	243.463	97.427	61,3	250
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	204	15	0,1	1.360
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	35.204	39.652	8,9	89
Kratkoročne terjatve do kupcev	42.483	36.016	10,7	118
Dani predujmi in varščine	488	565	0,1	86
Kratkor, terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	0	345	0,0	-
Kratkoročne finančne naložbe	164.005	20.170	41,3	813
Kratkoročne terjatve iz financiranja	88	139	0,0	63
Druge kratkoročne terjatve	459	300	0,1	153
Aktivne časovne razmejitve	532	225	0,1	236
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	397.330	285.525	100,0	139
C. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	23.193	23.002	5,8	101
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	12.765	10.838	3,2	118
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	4.348	9.466	1,1	46
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	4.666	2.556	1,2	183
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	578	133	0,1	435
Pasivne časovne razmejitve	836	9	0,2	9.289
D. Lastni viri in dolgoročne obveznosti	374.137	262.523	94,2	143
Dolgoročne rezervacije	0	0	0,0	-
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	123.401	162.077	31,1	76
Presežek prihodkov nad odhodki	250.736	100.446	63,1	250

Tabela 6: Bilanca stanja

4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

..... Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2003				
	Realizacija 2003 v tisoč SIT	Realizacija 2002 v tisoč SIT	Struktura v % 2003	Indeks 2003/ 2002
A. Prihodki od poslovanja	458.391	359.638	98,8	127
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	458.391	359.638	98,8	127
B. Finančni prihodki	5.503	7.313	1,2	75
C. Izredni prihodki	72	67	0,0	107
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	9	0	0,0	-
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	9	0	0,0	-
D. CELOTNI PRIHODKI	463.975	367.018	100	126
E. Stroški blaga, materiala in storitev	120.297	121.891	38,4	99
Stroški materiala	9.423	8.923	3,0	106
Stroški storitev	110.874	112.968	35,4	98
F. Stroški dela	182.166	141.585	58,1	129
Plače in nadomestila plač	137.388	108.209	43,8	127
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	22.420	17.745	7,2	126
Drugi stroški dela	22.358	15.631	7,1	143
G. Amortizacija	7.482	1.029	2,4	727
H. Rezervacije	0	0	0,0	-
I. Davek od dobička	308	0	1,0	-
J. Ostali drugi stroški	3.346	2.646	0,1	126
K. Finančni odhodki	84	163	0,0	52
L. Izredni odhodki	20	27	0,0	74
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	0	0	0,0	-
N. CELOTNI ODHODKI	313.703	267.341	100	117
O. PRESEŽEK PRIHODKOV	150.272	99.677	-	151

Tabela 7: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Seznam tabel

Tabela 1: Pristojnosti in finančna sredstva regulatorjev v letu 2002.....	14
Tabela 2: Skupno število izdanih licenc po vrstah energetske dejavnosti do 31. decembra 2003 in število izdanih licenc v letu 2003.....	35
Tabela 3: Finančni kazalci.....	42-43
Tabela 4: Pregled postopkov za izdajo licenc po letih.....	46
Tabela 5: Stanje zaposlenih konec leta 2003 in izobrazbena struktura po službah.....	52
Tabela 6: Bilanca stanja.....	54
Tabela 7: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov.....	55

Seznam slik

Slika 1: Organiziranost Agencije za energijo RS	11
Slika 2: Posredovana mnenja in pojasnila agencije po posameznih področjih v letu 2003	33
Slika 3: Izobrazbena struktura zaposlenih konec leta 2003	53
Slika 4: Vrsta strokovne izobrazbe zaposlenih konec leta 2003.....	53

Javna agencija RS za energijo

Svetozarevska 6, 2000 Maribor p. p. 1579

Telefon: [02] 229 42 61 Telefax: [02] 229 42 70

www.agen-rs.si info@agen-rs.si

Letno poročilo Agencije za energijo RS za leto 2003,
december 2004

Lektoriranje **Nevenka Škrjč**, fotografije **Matjaž Jambriško**,
oblikovanje **Alda studio**, tisk **EurotradePrint**

